Hallituksen esitys Eduskunnalle lisäyksistä ja muutoksista vuoden 1982 tulo- ja menoarvioon

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 1982 *neljänneksi* lisämenoarvioesitykseksi.

Tässä lisämenoarvioesityksessä ehdotetaan menoihin lisäystä yhteensä 1 799 milj. mk. Suurin yksittäinen menokohde on eräiden valmisteverolakien mukaisiin hinnanerokorvauksiin ehdotettava 835 milj. mk, mikä aiheutuu kotimaisten ja maailmanmarkkinahintojen erotuksen kasvusta ja järjestelmän piiriin kuuluvien tuotteiden kotimaan toimitusten ja viennin kasvusta. Muut menoihin ehdotetut lisäykset aiheutuvat lähinnä kustannustason ennakoitua nopeammasta noususta ja palvelussuhteen ehtojen tarkistuksista.

Seuraavassa perusteellaan hallinnonaloittain tärkeimpiä tähän lisämenoarvioesitykseen sisältyviä ehdotuksia.

Sisäasiainministeriön hallinnonala. Poliisitoimen menoihin ehdotetaan lisäystä 10,7 milj. mk lähinnä palvelussuhteen ehtojen muutosten, kustannusten nousun ja etäispäätelaitteistojen hankinnan johdosta.

Rajavartiolaitoksen kalustohankintoihin ehdotetaan lisäystä 22 milj. mk, mistä 15 milj. mk Mi-8 helikopterin hankintaan.

Puolustusminsteriön hallinnonala. Puolustusvoimien palkkausmenoihin ehdotetaan lähinnä palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta lisäystä 75,4 milj. mk.

Perushankintamenoihin ehdotetaan lisäystä 51 milj. mk valuuttakurssien ja indeksien muutoksista johtuvia hankintasopimusten mukaisia maksuja varten.

Varustuksen uusintamenoihin ehdotetaan lisäystä 60,5 milj. mk, josta 45,5 milj. mk lentokaluston hankintasopimusten mukaisia maksuja varten indeksien ja valuuttakurssien muutosten johdosta.

Kiinteistömenoihin ehdotetaan lisäystä 15,6 milj. mk lähinnä keskeneräisiä rakennustöitä varten.

Kyproksella, Golanilla ja Libanonissa olevien suomalaisten YK-valvontajoukkojen menoihin ehdotetaan 64 milj. mk.

Valtiovarainministeriön hallinnonala. Eräiden valmisteverolakien mukaisiin hinnanerokorvauksiin ehdotetaan lisäystä 835 milj. mk.

Opetusministeriön hallinnonala. Kunnallisten ja yksityisten oppikoulujen käyttökustannusten valtionosuuteen ehdotetaan lisäystä 38,1 milj. mk.

Peruskoulujen käyttökustannusten valtionosuuteen ehdotetaan lisäystä 48,5 milj. mk lähinnä arvioitua korkeamman osasuoritusten määrän ja oppilaskohtaisten käyttömenojen ennakoitua suuremman nousun johdosta.

Yleisten kirjastojen käyttökustannusten valtionosuuksiin ehdotetaan lisäystä 16,2 milj. mk ennakoitua suuremman kustannusten nousun johdosta.

Kansalais- ja työväenopistojen käyttökustannusten valtionosuuksiin ja -avustuksiin ehdotetaan lisäystä 25,3 milj. mk lähinnä ennakoiden tarkistamisen johdosta.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala. Hinnanalennuskorvauksiin ja voin varastointiin ehdotetaan lisäystä 62,6 milj. mk. Meijeri- ja kotivoin hinnanalennuskorvauksesta, rukiin hinnanalennuskorvauksesta ja ruokaperunan hintatason vakaannuttamisesta ehdotetaan vävähennettäväksi yhteensä 33,9 milj. mk.

Sokerintuotannon tukemiseen ehdotetaan lisäystä 19,6 milj. mk.

168201223W

Viljelmäkoon mukaan maksettavasta hintapoliittisesta tuesta jää käyttämättä 8,9 milj. mk ja alueittaisesta hintapoliittisesta tuesta 10 milj. mk. Satovahinkojen johdosta myönnettävien korkotukilainojen menoista jää käyttämättä 16 milj. mk. Ylituotannon supistamista tarkoittavista menoista jää käyttämättä 12 milj. mk.

Leipäviljan tuotantopalkkioihin ehdotetaan lisäystä 12 milj. mk.

Metsähallituksen metsien puutavaran hankintaa varten ehdotetaan lisäystä 66 milj. mk sekä maan hankkimiseen valtion metsätaloutta varten 105 milj. mk.

Liikenneministeriön hallinnonala. Tie- ja vesirakennushallinnon palkkausmenoihin ehdotetaan palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta lisäystä 16,5 milj mk.

Posti- ja telelaitoksen käyttömenoihin ehdotetaan lähinnä palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen ja kustannusten nousun johdosta lisäystä 46 milj. mk.

Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala. Merenkulkulaitoksen käyttömenoihin ehdotetaan lisäystä lähinnä palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen ja kustannusten nousun johdosta 17,2 milj. mk.

Pohjois-Suomen myrskytuhoalueen puunkorjuuta varten ehdotetaan valtionapuna 19,8 milj. mk.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala. Valtionosuuksiin kunnille ehdotetaan lisäystä lähinnä kustannusten nousun johdosta elatustuesta aiheutuviin kustannuksiin 19 milj. mk, lasten päiväkotien käyttökustannuksiin 21 milj. mk ja ohjatun perhepäivähoidon käyttökustannuksiin 35 milj. mk.

Työajan lyhenemisestä aiheutuneiden ylityöjärjestelyjen vähentämiseksi ehdotetaan, että terveyskeskuksiin voidaan palkata 40 ja kunnallisiin erikoissairaanhoitolaitoksiin 60 uutta henkilöä.

Valtion osuuteen kansaneläkelaista johtuvista menoista ehdotetaan lisäystä 21 milj. mk.

Yksilöllisen invalidihuollon kustannusten korvauksiin ehdotetaan lisäystä 25 milj. mk kustannusten nousun ja korvauspäätösten lisääntymisen johdosta.

Kunnallisen kehitysvammaisten erityishuollon käyttökustannusten valtionosuuteen ehdotetaan lisäystä 19 milj. mk kustannusten nousun johdosta.

Valtionapuun pakolaisten asuntoasioiden hoitamiseksi ehdotetaan myönnettäväksi 5 milj. mk.

Työvoimaministeriön hallinnonala. Palkkaturvamaksatusten arvioitua suuremman määrän johdosta ehdotetaan lisäystä 10,1 milj mk.

Valtionvelka. Valtionvelasta aiheutuvat menot lisääntyvät 169,4 milj. markalla. Lisäys aiheutuu lähinnä arvioitua suuremmasta lainanotosta ja tehdyistä valuuttakurssimuutoksista.

Tulot ja tasapainotus. Vakiintuneen budjettikäytännön mukaisesti tuloarvioiden alennuksia ja määrärahojen säästöjä ei aikaisemmin ole otettu huomioon lisämenoarvioissa muutoksina asianomaisten momenttien loppusummissa. Lisämenoarvioesityksissä on tuloarvioiden alennuksista yleensä vain mainittu asianomaisten tulomomenttien perusteluissa, että kyseistä tuloa arvioidaan kertyvän tietty määrä aiemmin arvioitua vähemmän ja että momentin tuloarviota ei ehdoteta tämän johdosta muutettavaksi. Vastaavasti määrärahojen säästöistä on asianomaisten menomomenttien perusteluissa vain todettu, että momentilta säästyy ja jätetään käyttämättä tietty osa. Momentin loppusummaa ei tällöin ole ehdotettu pienennettäväksi.

Budjetointikäytännön muuttamiselle siten, että tuloarvioiden alennukset ja määrärahojen säästöt otetaan huomioon asianomaisten momenttien vähennyksinä, ei kuitenkaan ole budjettioikeudellisia esteitä. Tämän kannan on ottanut myös Eduskunnan perustuslakivaliokunta, joka on valtiovarainvaliokunnalle 27 päivänä toukokuuta 1982 antamassaan lausunnossa n:o 2 katsonut, ettei ole periaatteessa esteitä sille, että hallitus esittää Eduskunnan hyväksyttäväksi vähennyksiä tulo- ja menoarviossa vahvistettuihin määrärahoihin varainhoitovuoden aikana edellyttäen, että vähennykset ovat hallitusmuodon asianomaisten säännöksien mukaan mahdollisia ja välttämättömiä. Kun budjettikäytännön muutosta on pidettävä budjetin selkeyden, sille asetetun tasapainovaatimuksen sekä budjetin tasapainotilanteen seuraamisen kannalta myös tarkoituksenmukaisena, hallitus ehdottaa budjetointikäytäntöä muutettavaksi. Tähän lisämenoarvioesitykseen on aiemmasta budjetointikäytännöstä poiketen sisällytetty ne uudet olennaiset tuloarvioiden alennukset ja

lisämenoarvion kattamisen kannalta välttämättömät menojen säästöt, jotka voidaan kohdistaa määrätyille momenteille. Hallituksen tarkoituksena on välittömästi tämän lisämenoarvioesityksen antamisen jälkeen tehdä myös periaatepäätös niiden säästöjen toteuttamisesta, jotka on otettu huomioon määrärahojen vähennyksinä.

Tuloihin ehdotetaan merkittäväksi lisäyksiä yhteensä 2 159 milj. mk. Lisäykset perustuvat lähinnä tulojen ennakoitua suurempaan kertymään. Tuloihin on ehdotettu tehtäväksi myös vähennyksiä tulojen alennusten ja kertymättä jäävien tulojen johdosta yhteensä 1 045 milj. mk. Tuloihin ehdotettu nettolisäys on siten 1 114 milj. mk.

Veroihin ja veronluonteisiin tuloihin lisäyksiä on merkitty yhteensä 1 171 milj. mk. Tästä määrästä on liikevaihtoveroon merkitty lisäystä 600 milj. mk ja elintarviketuotteiden valmisteveroon 400 milj. mk. Vähennyksiä veroihin ja veronluonteisiin tuloihin on merkitty yhteensä 1 030 milj. mk. Tulo- ja varallisuusveron tuottoarviota on ennakonpidätysten alennuksen ja ennakonpalautusten arvioitua suuremman määrän vuoksi alennettu 535 milj. markalla. Tuontimaksujen tuottoarviota on lähinnä maksulykkäysten vuoksi alennettu 334 milj. markalla. Polttoaineiden ennakoitua pienemmän kulutuksen vuoksi on polttoaineveron tuottoarviota alennettu 111 milj. markalla. Nettomääräisesti veroihin ja veronluonteisiin tuloihin on merkitty lisäystä 141 milj. mk.

Sekalaisiin tuloihin on merkitty lisäystä 141 milj. mk. Vähennyksiä sekalaisiin tuloihin on merkitty 15 milj. mk. Sekalaisten tulojen nettolisäys on 126 milj. mk.

Korko- ja osinkotuloihin sekä osuuksiin valtion rahalaitosten voitosta on merkitty lisäystä 184 milj. mk, mistä määrästä talletusten korkoihin merkitty lisäys on 120 milj. mk.

Valtion liikeyritysten tuloihin on merkitty lisäystä 117,5 milj. mk. Lisäys aiheutuu lähinnä postitoimen liikennetulojen kasvusta 70 milj. markalla ja metsähallituksen puutavaran hankintatulojen kasvusta 100 milj. markalla.

Kuluvan vuoden varsinaiseen tulo- ja menoarvioon sekä toiseen ja kolmanteen lisämenoarvioon on uusina valtionlainoina merkitty tulona 7 930 milj. mk. Tämän suuruisella lainanotolla, kun otetaan huomioon kuluvana vuonna kertyväksi ennakoidut vero- ja muut tulot, valtion budjettitalouden arvioidaan muodostuvan 315 milj. mk vajaukselliseksi. Vajauksen kattamiseksi on tarpeen, että valtion pitkäaikaista lainanottoa voitaisiin vielä lisätä. Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys lainanottovaltuuksien korottamisesta 315 milj. markalla niiden pitkäaikaisten lainojen lisäksi, joiden ottamiseen Eduskunta on jo aikaisemmin antanut valtuudet. Näiden lainanottovaltuuksien perusteella otettavina uusina lainoina ja momentille lähinnä aikaisempina vuosina myönnettyjen lainanottovaltuuksien nojalla kertyvänä lainanottona ehdotetaan tähän lisämenoarvioesitykseen merkittäväksi lisäystä 545 milj. mk.

Ennen hyväksytyt ja nyt ehdotetut menojen muutokset jakaantuvat eri pääluokkiin seuraavasti:

Pääluokka	Eduskunnan hyväksymät ja käsiteltävänä olevat lisäykset mk	Nyt ehdotetut muutokset mk	Muutokset yhteensä mk
21. Tasavallan Presidentti	1 378 500	—	1 378 500
22. Eduskunta	—	1 222 000	1 222 000
23. Valtioneuvosto	10 820 000	700 000	11 520 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	12 191 000	— 2 926 200	9 264 800
25. Oikeusministeriön hallinnonala	16 496 200	5 958 400	22 454 600
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	108 195 800	8 542 700	116 738 500
27. Puolustusministeriön hallinnonala	404 961 000	267 549 000	672 510 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	18 183 000	847 838 300	866 021 300
29. Opetusministeriön hallinnonala	152 360 000	162 059 500	314 419 500
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	505 392 600	139 917 900	645 310 500
31. Liikenneministeriön hallinnonala	129 149 900	42 273 400	171 423 300
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	292 513 100	24 812 300	317 325 400
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	64 873 900	121 189 000	186 062 900
34. Työvoimaministeriön hallinnonala	675 733 300	10 711 700	686 445 000
35. Valtionvelka	—	169 411 500	169 411 500
Lisäys menoihin yhteensä mk	2 392 248 300	1 799 259 500	4 191 507 800

Ennen merkityt ja nyt ehdotetut tulojen lisäykset jakaantuvat eri osastoihin seuraavasti:

Osasto	Eduskunnan hyväksymät ja käsiteltävänä olevat lisäykset mk	Nyt ehdotetut lisäykset mk	Lisäykset yhteensä mk
11. Verot ja veronluonteiset tulot	779 500 000	141 000 000	920 500 000
12. Sekalaiset tulot	66 042 000	126 000 000	192 042 000
13. Korko- ja osinkotulot sekä osuus valtion rahalaitosten voitosta	100 000 000	184 200 000	284 200 000
14. Valtion liikeyritykset	39 500 000	117 500 000	157 000 000
15. Lainat	1 280 000 000	545 000 000	1 825 000 000
Lisäys tuloihin yhteensä mk	2 265 042 000	1 113 700 000	3 378 742 000

Tämän lisämenoarvioesityksen hyväksymisen jälkeen olisivat valtion kuluvan vuoden tulojen ja menojen budjetoidut määrät seuraavat:

	Tulot mk	Menot mk
Varsinainen tulo- ja menoarvio	64 918 511 100	64 916 343 800
Lisämenoarviot	3 378 742 000	4 191 507 800
Yhteensä mk	68 297 253 100	69 107 851 600

Tasapainotus. Lisämenoarvioilla muutettu tulo- ja menoarvio on 810 598 500 mk vajauksellinen. Aikaisemmissa lisämenoarvioissa ja lisämenoarvioesityksessä on todettu tuloja jäävän kertymättä 333 milj. mk. Lisäksi edellä maintuissa lisämenoarvioissa ja lisämenoarvioesityksessä on budjetoituja menoja päätetty jättää käyttämättä 459 milj. mk. Tästä määrästä on kuitenkin tässä lisämenoarviossa momentin 30.31.41 perusteluihin viitaten ehdotettu, että aikaisemmin päätetystä 83 milj. markan säästöstä säästetään tehdyn uuden esityksen perusteella vain 33 milj. mk.

Kuluvan vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen käsittävän valtion keskuskirjanpidon käyttötietojen ja virastojen sekä laitosten tekemien rahoitustarvelaskelmien perusteella arvioidaan sen lisäksi mitä ao. momenteille on kirjattu säästyvän ja jäävän käyttämättä vuodelle 1982 budjetoituja menoja yhteensä noin 655 milj. mk. Nämä menosäästöt muodostuvat lukumäärältään monista, yleensä markkamääräisesti pienehköistä säästöistä, joita ei ole tarkoituksenmukaista merkitä vähennyksenä ao. momenteille yhtä täsmällisesti kuin tässä lisämenoarvioesityksessä ja aikaisemmissa lisämenoarvioissa eräiden momenttien osalta on tehty. Lisäksi on arvioitu, että budjettitalouden tuloja kertyy yhteensä noin 80 milj. mk enemmän kuin lisämenoarvioihin on budjetoitu. Lisäykset koostuvat useista pienistä lähinnä osastoon 12 kohdistuvista tulojen ylityksistä, joita kuitenkaan ei ole ehdotettu merkittäväksi tulomomenteille.

Edellä esitetyn perusteella arvioidaan vuoden 1982 tulo- ja menoarvion sekä lisämenoarvioiden tasapainon olevan seuraava:

	Tulot 1 000 mk	Menot 1 000 mk
Budjetoitu yhteensä	68 297 253	69 107 852
Budjetoituja tuloja jää kertymättä aikaisempien lisämenoarvioiden ja lisämenoarvioesityksen mukaan	— 332 500	
Budjetoituja menoja aikaisemmissa lisämenoarvioissa ja lisämenoarvioesityksessä päätetty jättää käyttämättä		— 458 547
Aikaisemmin päätetystä säästöstä peruuntuu		+ 50 000
Momenteille kohdistamattomia tuloja arvioidaan kertyvän budjetoitua enemmän	+ 80 000	
Momenteille kohdistamattomien menojen säästöt		— 655 000
Yhteensä mk	68 044 753	68 044 305

Edellä esitettyyn asetelmaan viitaten hallitus katsoo, että vuoden 1982 tulo- ja menoarvio siihen lisämenoarvioissa hyväksyttyine sekä tässä lisämenoarvioesityksessä ehdotettuine muutoksineen on tasapainossa.

Seuraavassa perustellaan yksityiskohtaisemmin niitä lisäyksiä ja muutoksia, joita tällä kerralla ehdotetaan tulo- ja menoarvioon tehtäväksi.

TULOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. *Tulo- ja varallisuusvero*

Kuluvan vuoden toisen lisämenoarvion perusteluihin viitaten tulo- ja varallisuusveron tuoton arvioitiin 1. 5. 1982 voimaantulleen palkansaajien ennakonpidätysten yhden pennin suuruisen tasoalennuksen johdosta alentuvan noin 255 milj. mk. Kuntien keskusjärjestöjen kanssa on sovittu, että kunnille turvataan vuonna 1982 se arvioitu verotulojen määrä, joka kunnille olisi kertynyt ilman toteutettua ennakonpidätysten tasoalennusta. Vastaava verotulojen kertyminen on tarkoitus turvata myös muille veronsaajille. Tämän toimenpiteen arvioidaan vähentävän veron tuottoa vuonna 1982 edellä todetun lisäksi vielä noin 320 milj. mk. Lisäksi vuodelta 1981 suoritettavien ennakonpalautusten määrä on osoittautunut arvioitua suuremmaksi, mikä vähentää veron tuottoa 215 000 000 mk. Edellä sanotun johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 535 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys .	— 535 000 000
1982	tuloarvio	17 720 000 000
1981	tilinpäätös	15 603 827 477
1980	„	12 212 697 467

02. *Merimiesvero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 6 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ...	6 000 000
1982	tuloarvio	164 000 000
1981	tilinpäätös	155 249 631
1980	„	131 756 496

03. *Perintö- ja lahjavero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 20 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	20 000 000
1982	tuloarvio	190 000 000
1981	tilinpäätös	168 396 889
1980	„	152 770 935

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. *Liikevaihtovero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 600 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys .	600 000 000
1982	I lisämenoarvio	130 000 000
1982	tuloarvio	15 240 000 000
1981	tilinpäätös	14 420 742 814
1980	„	12 261 991 135

02. *Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	15 000 000
1982	II lisämenoarvio	15 000 000
1982	tuloarvio	420 000 000
1981	tilinpäätös	410 132 103
1980	„	343 554 749

03. *Apteekkimaksut*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 5 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	5 000 000
1982	tuloarvio	115 000 000
1981	tilinpäätös	108 442 114
1980	„	93 666 521

06. Tuonnin perusteella kannettavat verot ja maksut

01. *Tuontitulli*
Momentille arvioidaan kertyvän 820 000 000 mk eli 20 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän, mikä aiheutuu lähinnä tuonnin arvon arvioitua hitaammasta kasvusta. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 20 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	— 20 000 000
1982	tuloarvio	840 000 000
1981	tilinpäätös	764 162 947
1980	„	751 120 176

02. *Tuontimaksut*
Viljan tuontimaksua on aikaisemmin arvioitu kertyvän vuosien 1981 ja 1982 aikana yhteensä noin 440 000 000 mk. Tuontimaksuja kertyy kuitenkin yhteensä noin 398 000 000 mk, josta määrästä 96 000 000 mk kertyy vuonna 1982 ja 302 000 000 mk siirtyy maksulykkäysten vuoksi myöhemmin tuloutettavaksi. Kuluvan vuoden varsinaisessa tulo- ja menoarviossa sekä ensimmäisessä ja toisessa lisämenoarviossa on tälle momentille budjetoitu viljan tuontimaksuja yhteensä 430 000 000 mk, mikä edellä todetun perusteella pienenee 96 000 000 markkaan. Momentilta ehdotetaan tämän johdosta vähennettäväksi 334 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys .	— 334 000 000
1982	II lisämenoarvio	160 000 000
1982	I lisämenoarvio	60 000 000
1982	tuloarvio	240 000 000
1981	tilinpäätös	20 853 052
1980	„	32 891 317

09. *Tasausvero*
Momentille arvioidaan kertyvän 670 000 000 mk eli 30 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 30 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	— 30 000 000
1982	tuloarvio	700 000 000
1981	tilinpäätös	625 697 453
1980	„	597 141 456

08. Valmisteverot

01. *Tupakkavero*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	10 000 000
1982	II lisämenoarvio	60 000 000
1982	tuloarvio	1 480 000 000
1981	tilinpäätös	1 312 183 535
1980	„	1 223 810 358

03. *Olutvero*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ...	15 000 000
1982	II lisämenoarvio	15 000 000
1982	tuloarvio	940 000 000
1981	tilinpäätös	839 659 590
1980	„	648 791 053

04. *Alkoholijuomavero*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	15 000 000
1982	tuloarvio	2 575 000 000
1981	tilinpäätös	2 330 464 823
1980	„	2 097 160 543

06. *Elintarviketuotteiden valmistevero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 400 000 000 mk. Lisäys aiheutuu elintarviketuotteisiin käytettävien raaka-aineiden kotimaisten hintojen ja maailmanmarkkinahintojen välisen hinnaneron arvioitua suuremmasta kasvusta.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	400 000 000
1982	tuloarvio	1 600 000 000
1981	tilinpäätös	1 558 849 413
1980	„	1 293 925 546

07. *Polttoainevero*

Momentille arvioidaan kertyvän 3 800 000 000 mk eli 111 000 000 mk tuloarvioon ja toiseen lisämenoarvioon merkittyä vähemmän. Arvioitua pienempi kertymä aiheutuu lähinnä siitä, että eräiden polttoaineveron alaisten tuotteiden kulutuksen kasvu on jäänyt arvioitua pienemmäksi tai supistunut edellisvuodesta. Edellä sanotun johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 111 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys .	— 111 000 000
1982	II lisämenoarvio	100 000 000
1982	tuloarvio	3 811 000 000
1981	tilinpäätös	3 192 448 993
1980	„	2 944 172 321

08. *Ravintorasvavero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	15 000 000
1982	II lisämenoarvio	15 000 000
1982	tuloarvio	150 000 000
1981	tilinpäätös	159 654 525
1980	„	107 961 123

10. Muut verot

03. *Auto- ja moottoripyörävero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 70 000 000 mk henkilöautojen myynnin vilkastumisen johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	70 000 000
1982	tuloarvio	1 780 000 000
1981	tilinpäätös	1 658 987 471
1980	„	1 418 044 971

Osasto 12

SEKALAISET TULOT

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

99. *Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 16 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	16 000 000
1982	tuloarvio	14 500 000
1981	tilinpäätös	29 318 176
1980	„	48 827 465

29. Opetusministeriön hallinnonala

89. *Valtion osuus raha-arpajaisten voittovaroista*

Momentille arvioidaan kertyvän 142 000 000 mk eli 15 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 15 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	— 15 000 000
1982	tuloarvio	157 000 000
1981	tilinpäätös	107 360 341
1980	„	80 692 876

91. *Valtion osuus veikkausvoittovaroista*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	15 000 000
1982	tuloarvio	342 000 000
1981	tilinpäätös	330 570 781
1980	„	315 745 976

31. Liikenneministeriön hallinnonala

40. *Autorekisterikeskuksen tulot*

1. *Moottoriajoneuvojen katsastus- ja kuljettajantutkintomaksut sekä korvaukset moottoriajoneuvojen tunnusmerkeistä.* Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 000 000 mk moottoriajoneuvojen tunnusmerkkien kysynnän kasvun johdosta. Alamomentin loppusumma on 89 250 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	1 000 000
1982	tuloarvio	88 500 000
1981	tilinpäätös	75 207 240
1980	„	72 047 657

32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala

99. *Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot*

4. *Muut tulot.* Alamomentille arvioidaan kertyvän sekalaisina tuloina lisäystä 10 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 39 110 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	10 000 000
1982	II lisämenoarvio	1 242 000
1982	tuloarvio	29 050 000
1981	tilinpäätös	44 738 568
1980	„	34 855 533

34. Työvoimaministeriön hallinnonala

70. *Palkkaturvamaksujen palautukset*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 mk. Vastaava menojen lisäys on momentilla 34.89.50.

1982	IV lisämenoarvioesitys	10 000 000
1982	tuloarvio	30 000 000
1981	tilinpäätös	34 732 818
1980	„	16 495 519

99. *Työvoimaministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 3 000 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä palkkaturvamaksusaatavista perittävien korkojen ja aikaisempiin vuosiin kohdistuvien muitten takaisinperintöjen arvioitua suuremmasta määrästä.

1982 IV lisämenoarvioesitys	3 000 000
1982 tuloarvio	1 000 000
1981 tilinpäätös	10 217 094
1980 „	4 248 122

39. Muut sekalaiset tulot

01. *Sakkorahat*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 20 000 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys	20 000 000
1982 tuloarvio	80 000 000
1981 tilinpäätös	91 705 652
1980 „	79 301 496

02. *Valtiolle tilitettävät viivästyskorot, jäämämaksut ja veronlisäykset veronmaksun laiminlyömisestä määräaikana*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 50 000 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys ...	50 000 000
1982 tuloarvio	140 000 000
1981 tilinpäätös	187 684 774
1980 „	120 557 714

05. *Valtion maaomaisuuden ja tuloa tuottavien oikeuksien myynti*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 16 000 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys	16 000 000
1982 tuloarvio	1 000 000
1981 tilinpäätös	10 518 092
1980 „	11 909 139

Osasto 13

KORKO- JA OSINKOTULOT SEKÄ OSUUS VALTION RAHALAITOSTEN VOITOSTA

01. Korkotulot

05. *Korot muista lainoista*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 20 000 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys ...	20 000 000
1982 tuloarvio	185 000 000
1981 tilinpäätös	202 751 736
1980 „	171 168 427

07. *Korot talletuksista*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 120 000 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys ...	120 000 000
1982 tuloarvio	200 000 000
1981 tilinpäätös	324 934 609
1980 „	293 966 783

08. *Korot obligaatioista*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 23 000 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys	23 000 000
1982 tuloarvio	20 000 000
1981 tilinpäätös	39 071 161
1980 „	40 792 165

03. Osinkotulot

01. *Osinkotulot valtionenemmistöisistä osakeyhtiöistä*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 21 200 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	21 200 000
1982	tuloarvio	71 000 000
1981	tilinpäätös	71 101 549
1980	„	64 147 268

Osasto 14

VALTION LIIKEYRITYKSET

04. Posti- ja telelaitos

01. *Postitoimen liikennetulot*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 70 000 000 mk, mistä 68 000 000 mk aiheutuu liikenteen kasvusta ja 2 000 000 mk lehdistön yleisen kuljetustuen lisääntymisestä.

1982	IV lisämenoarvioesitys	70 000 000
1982	II lisämenoarvio	40 000 000
1982	tuloarvio	1 595 000 000
1981	tilinpäätös	1 445 072 126
1980	„	1 226 399 293

02. *Valtiolta postitoimen palveluksista saatavat korvaukset*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 6 300 000 mk, mistä 3 800 000 mk aiheutuu valtion viranomaisten erityispalveluina toimitettavien virkalähetysten määrän kasvusta ja 2 500 000 mk leimamerkkien, leimaveroarvokorttien ja elokuvaverolippujen myynnin lisääntymisestä.

1982	IV lisämenoarvioesitys	6 300 000
1982	tuloarvio	95 500 000
1981	tilinpäätös	88 524 973
1980	„	77 992 217

03. *Muilta postitoimen palveluksista saatavat korvaukset*
Postipankin tehtävien hoitamisesta suoritettavan korvauksen kasvun johdosta momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	10 000 000
1982	tuloarvio	194 000 000
1981	tilinpäätös	194 281 786
1980	„	149 284 911

04. *Teletoimen liikennetulot*
Liikenteen kasvun johdosta momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 20 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	20 000 000
1982	tuloarvio	2 137 000 000
1981	tilinpäätös	1 898 875 902
1980	„	1 765 570 160

06. *Autoliikenteen tulot*
Maksujen korotusten johdosta momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 8 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	8 000 000
1982	tuloarvio	44 000 000
1981	tilinpäätös	50 634 646
1980	„	43 834 165

07. *Sekalaiset tulot*
Tulojen arvioitua suuremman kasvun johdosta momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	15 000 000
1982	tuloarvio	74 000 000
1981	tilinpäätös	69 636 811
1980	„	64 668 476

Kuluvan vuoden toisessa lisämenoarviossa on posti- ja telelaitoksen käyttötalouden rahoitus-

katteeksi merkitty 872 598 000 mk. Kun käyttötuloihin nyt arvioidaan kertyvän lisäystä 129 300 000 mk ja kun käyttömenoihin pääluokan 31 kohdalla ehdotetaan lisäystä 46 000 000 mk, lisääntyy posti- ja telelaitoksen käyttötalouden rahoituskate 83 300 000 mk ja on 955 898 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	955 898 000
1982	II lisämenoarvio	872 598 000
1982	tuloarvio	833 098 000
1981	tilinpäätös	810 012 249
1980	„	770 497 475

05. Posti- ja telelaitoksen konepajat

02. *Turun Asennuspajan tulot*

Toiminnan kasvun johdosta momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 2 200 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	2 200 000
1982	tuloarvio	22 900 000
1981	tilinpäätös	21 676 923
1980	„	18 018 135

03. *Keskusautokorjaamon tulot*

Hintojen nousun ja tuotannon kasvun johdosta momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 500 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	1 500 000
1982	II lisämenoarvio	400 000
1982	tuloarvio	8 300 000
1981	tilinpäätös	8 632 924
1980	„	7 490 025

Kuluvan vuoden toisessa lisämenoarviossa on posti- ja telelaitoksen konepajojen käyttötalouden rahoituskatteeksi merkitty 650 000 mk. Kun käyttötuloihin nyt arvioidaan kertyvän lisäystä 3 700 000 mk ja kun käyttömenoihin pääluokan 31 kohdalla ehdotetaan lisäystä 3 500 000 mk, lisääntyy posti- ja telelaitoksen konepajojen käyttötalouden rahoituskate 200 000 mk ja on 850 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	850 000
1982	II lisämenoarvio	650 000
1982	tuloarvio	650 000
1981	tilinpäätös	539 270
1980	tilinpäätös, lisärahoitustarve	523 690

07. Valtion ravitsemiskeskus

01. *Ravitsemiskeskuksen käyttötulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 8 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	8 000 000
1982	tuloarvio	150 100 000
1981	tilinpäätös	127 643 784
1980	„	103 283 294

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on valtion ravitsemiskeskuksen käyttötalouden rahoituskatteeksi merkitty 10 465 000 mk. Kun käyttötuloihin nyt arvioidaan kertyvän lisäystä 8 000 000 mk ja kun käyttömenoihin pääluokan 28 kohdalla ehdotetaan lisäystä 8 000 000 mk, jää käyttötalouden rahoituskate ennalleen ja on 10 465 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	10 465 000
1982	menoarvio	10 465 000
1981	tilinpäätös	8 870 775
1980	„	7 679 656

45. Metsähallituksen metsät

02. *Puutavaran hankintatulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 100 000 000 mk hintojen nousun ja lisääntyneen puun myynnin johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	100 000 000
1982	tuloarvio	660 000 000
1981	tilinpäätös	710 511 718
1980	„	636 024 803

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on metsähallituksen metsien käyttötalouden rahoituskatteeksi merkitty 45 698 000 mk. Kun metsähallituksen metsien käyttötuloihin nyt arvioidaan kertyvän lisäystä 100 000 000 mk ja käyttömenoihin pääluokan 30 kohdalla ehdotetaan lisäystä 66 000 000 mk, lisääntyy käyttötalouden rahoituskate 34 000 000 mk ja on 79 698 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ...	79 698 000
1982	tuloarvio	45 698 000
1981	tilinpäätös	102 538 507
1980	„	110 519 596

46. Metsäntutkimuslaitoksen metsät

01. *Kokeilualueiden käyttötulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 80 000 mk hintojen nousun ja lisääntyneen puun myynnin johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	80 000
1982	tuloarvio	9 705 000
1981	tilinpäätös	8 820 965
1980	„	7 435 879

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on metsäntutkimuslaitoksen metsien käyttötalouden rahoituskatteeksi merkitty 17 000 mk. Kun käyttötuloihin nyt arvioidaan kertyvän lisäystä 80 000 mk ja käyttömenoihin pääluokan 30 kohdalla ehdotetaan lisäystä 80 000 mk, jää käyttötalouden rahoituskate ennalleen ja on 17 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	17 000
1982	tuloarvio	17 000
1981	tilinpäätös	245 000
1980	tilinpäätös, lisärahoitustarve ..	759 656

Osasto 15

LAINAT

02. Lainanotto

01. *Uudet valtionlainat*

Yleisperusteluihin viitaten eduskunnalle on annettu hallituksen esitys valtioneuvoston lainanottovaltuuksien korottamisesta 315 000 000 markalla. Näiden lainanottovaltuuksien nojalla nostettavista uusista valtionlainoista kertyvänä tulona, johon määrään sisältyy momentin 30.95.88 perusteluihin viitaten Enso-Gutzeit Oy:ltä valtion vastattavaksi siirtyvä 105 000 000 markan määräinen velka, momentille kertyy lisäystä 315 000 000 mk.

Momentille on tuloutettu lisäksi aikaisempien vuosien nojalla suihkuharjoituskoneiden hankinnan rahoittamiseksi otettua luottoa vuonna 1982 noin 160 000 000 mk eli 100 000 000 mk enemmän kuin tuloarviossa on arvioitu. Momentille merkitään tuloksi myös kansainvälisille rahoituslaitoksille jäsenyyden perusteella velkakirjojen muodossa suoritettujen maksujen määrä. Näiden velkakirjojen määrän arvioidaan vuonna 1982 nousevan 130 000 000 markkaan.

Edellä esitetyn perusteella momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 545 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	545 000 000
1982	III lisämenoarvioesitys ..	120 000 000
1982	II lisämenoarvio	1 160 000 000
1982	tuloarvio	6 650 000 000
1981	tilinpäätös	5 753 157 633
1980	„	4 349 603 039

MENOT

Pääluokka 22
EDUSKUNTA

05. Eduskuntatalo

10. *Rakennusten käyttö* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 372 000 mk arvioitua nopeamman kiinteistön hoitokustannusten nousun johdosta.

1982 IV lisämenoarvioesitys	372 000
1982 menoarvio	1 991 000
1981 tilinpäätös	2 076 311
1980 „	1 656 135

75. *Eduskuntatalon peruskorjaus* (siirtomääräraha)
Eduskuntatalon peruskorjauksen tarkistettu kokonaiskustannusarvio on 68 900 000 mk. Momentille ehdotetaan lisäystä 600 000 mk vuonna 1982 suoritettavia korjaustöitä varten.

1982 IV lisämenoarvioesitys	600 000
1982 menoarvio	11 000 000
1981 tilinpäätös	18 500 000
1980 „	9 300 000

99. Eduskunnan muut menot

22. *Parlamenttienvälisen liiton Suomen ryhmän käytettäväksi*
Momentille ehdotetaan lisäystä 250 000 mk arvioitua suurempien matkustuskustannusten johdosta ja keväällä 1983 Suomessa järjestettävän Parlamenttienvälisen liiton ns. kevätkokouksen valmistelua varten.

1982 IV lisämenoarvioesitys	250 000
1982 menoarvio	400 000
1981 tilinpäätös	485 000
1980 „	290 000

Pääluokka 23
VALTIONEUVOSTO

01. Valtioneuvosto

21. *Käyttövarat*
Momentille ehdotetaan lisäystä 700 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys	700 000
1982 menoarvio	2 600 000
1981 tilinpäätös	2 515 221
1980 „	2 267 800

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Edustustot

10. *Kiinteistöjen käyttö ja kunnossapito* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 5 000 000 mk, mikä aiheutuu vuokrien ja kiinteistöjen muiden käyttömenojen noususta sekä markan kansainvälisen perusarvon muuttamisesta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	5 000 000
1982	menoarvio	30 200 000
1981	tilinpäätös	28 945 334
1980	„	26 104 532

20. *Matkat ja muutot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 200 000 mk, mikä aiheutuu kohonneista matkustuskustannuksista sekä markan kansainvälisen perusarvon muuttamisesta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	1 200 000
1982	menoarvio	18 650 000
1981	tilinpäätös	16 685 239
1980	„	17 957 220

88. *Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 370 000 mk, mistä 2 000 000 mk virka-asunnon ostoon Suomen Reykjavikissä olevalle suurlähettiläälle, 200 000 mk ostettavan kiinteistön kunnostustöihin sekä 170 000 mk Suomen Washingtonin suurlähettilään virka-asunnon peruskorjaus- ja uudisrakennustöihin markan kansainvälisen perusarvon muuttamisen johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	2 370 000
1982	menoarvio	15 520 000
1981	tilinpäätös	12 400 000
1980	„	9 500 000

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. *Kansainvälisten järjestöjen kautta ohjattava kehitysapu* (siirtomääräraha)

3. *Kansainväliset kehitysrahoituslaitokset ja -ohjelmat.* Viitaten kuluvan vuoden toiseen lisämenoarvioon alamomentilta säästyy ja jätetään käyttämättä 13 000 000 mk. Tämän lisäksi käyttösuunnitelman kohdasta Afrikan kehityspankki jätetään käyttämättä 5 500 000 mk, koska Afrikan kehityspankki ei aiheuta Suomelle maksatuksia vuoden 1982 aikana. Tämän johdosta alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 5 500 000 mk. Alamomentin loppusumma on 148 700 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	— 5 500 000
1982	menoarvio	267 300 000
1981	tilinpäätös	229 020 000
1980	„	162 040 000

68. *Kehitysluotot* (arviomääräraha)

Vuonna 1982 kehitysluottojen maksatuksiin varatusta määrärahasta jätetään käyttämättä 10 000 000 mk. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 10 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	— 10 000 000
1982	menoarvio	70 000 000
1981	tilinpäätös	32 802 263
1980	„	31 979 577

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

50. *Eräät valtionavut*

3. *Muut valtionavut.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 76 800 mk Suomi-Unkari-seuralle ja Suomen kaupunkiliitolle II suomalais-unkarilaisen ystävyyskaupunkikokouksen järjestämistä varten. Alamomentin loppusumma on 1 546 800 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	76 800
1982	menoarvio	5 170 000
1981	tilinpäätös	4 653 000
1980	„	2 085 000

66. *Eräät jäsenmaksut ja maksuosuudet* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 927 000 mk, josta 2 327 000 mk aiheutuu jäsenmaksuosuuksien noususta ja valuuttakurssien muutoksista, 1 350 000 mk YK:n ympäristönsuojelurahaston (UNEP) maksuosuuden korottamisesta 600 000 dollariin sekä 250 000 mk YK:n Maailman aseidenriisuntakampanjan tukemisesta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	3 927 000
1982	menoarvio	41 345 000
1981	tilinpäätös	34 731 436
1980	„	30 026 830

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

31. Raastuvanoikeudet ja maistraatit

70. *Kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)

Ehdotetaan, että Helsingin oikeustalon kalustoa ja konttorikoneita varten momentille osoitetusta määrärahasta saadaan käyttää enintään 550 000 mk Lahden oikeustalon vastaaviin hankintoihin. Momentille ei tämän vuoksi ehdoteta lisäystä.

1982	menoarvio	2 500 000
1981	tilinpäätös	1 700 000
1980	„	700 000

45. Eräät oikeudenhoitomenot

30. *Yleinen oikeusaputoiminta* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 720 000 mk, mikä aiheutuu kustannusten noususta ja valtionosuustilitysten käsittelyn nopeutumisesta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	2 720 000
1982	menoarvio	21 730 000
1981	tilinpäätös	22 496 833
1980	„	19 282 483

50. *Maksuton oikeudenkäynti* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk, mikä aiheutuu kustannusten noususta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	2 000 000
1982	menoarvio	36 000 000
1981	tilinpäätös	34 702 381
1980	„	31 565 593

47. Ulosottovirastot

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

2. *Sekalaiset menot.* Alamomentille ehdotetaan rakennusten käyttömenoja varten lisäystä 1 000 000 mk, mikä aiheutuu Helsingin ulosottoviraston uusien lisätoimitilojen käyttöönotosta. Alamomentin loppusumma on 8 865 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	1 000 000
1982	menoarvio	7 919 000
1981	tilinpäätös	7 009 740
1980	„	5 887 725

50. Vankeinhoitolaitos

51. *Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle muun kriminaalihuoltotyön suorittamiseen*

2. *Valtionapu muihin menoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 238 400 mk valtionapuna Kriminaalihuoltoyhdistykselle vuoden 1981 toiminnasta syntyneen rahoitusalijäämän kattamiseen. Alamomentin loppusumma on 1 338 400 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	238 400
1982	II lisämenoarvio	859 000
1982	menoarvio	4 804 300
1981	tilinpäätös	4 904 500
1980	„	4 171 800

Pääluokka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

05. Lääninhallitukset

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

2. *Sekalaiset menot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 815 000 mk, mistä 835 000 mk aiheutuu rakennusten käyttömenojen lisääntymisestä, 130 000 mk matkoista, 150 000 mk painatustoiminnan laajentamisesta, 200 000 mk puhelinkustannusten noususta ja 500 000 mk muiden sekalaisten menojen lisääntymisestä. Alamomentin loppusumma on 16 569 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	1 815 000
1982	II lisämenoarvio	800 000
1982	menoarvio	17 952 000
1981	tilinpäätös	15 948 094
1980	„	13 359 414

06. Väestörekisterikeskus

27. *Automaattinen tietojenkäsittely*

Momentille ehdotetaan lisäystä 350 000 mk, mistä 100 000 mk aiheutuu tietojen luovutuksen kasvusta, 130 000 mk tietokantasovellutuksen käyttöönotosta ja 120 000 mk rakennustuotantotietojen ylläpitoon tarvittavista, tilastotuotannon edellyttämistä välttämättömistä muutostehtävistä.

1982	IV lisämenoarvioesitys	350 000
1982	menoarvio	17 100 000
1981	tilinpäätös	12 846 946
1980	„	11 212 591

10. Asuntohallitus

27. *Automaattinen tietojenkäsittely*

Momentille ehdotetaan lisäystä 140 000 mk asuntolainoituksen seurantaa ja asumistuen maksatusta palvelevien atk-sovellutusten käyttö- ja ylläpitotehtävien kustannusten nousun johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	140 000
1982	menoarvio	1 680 000
1981	tilinpäätös	1 677 436
1980	„	1 279 286

14. Asumistuki

54. *Asumistuki* (arviomääräraha)
Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 20 000 000 mk lähinnä asumistuen saajien määrän arvioitua pienemmän kasvun johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	—20 000 000
1982	menoarvio	565 000 000
1981	tilinpäätös	459 029 050
1980	„	409 661 007

53. Paikallispoliisi

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)
1. *Peruspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Taloudellisten rikosten ja muun rikostutkintatyön lisääntymisen vuoksi ehdotetaan perustettavaksi 16. 12. 1982 lukien ylimääräinen komisarion toimi (V 23) ja ylimääräinen rikosylikonstaapelin toimi (V 19). Alamomentin loppusumma lisääntyy 4 700 mk ja on 502 995 800 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ...	4 700
1982	II lisämenoarvio	4 627 500
1982	menoarvio	711 649 000
1981	tilinpäätös	647 428 879
1980	„	562 353 899

09. *Poliisipiirien neuvottelukunnat*
Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk toimikuntien toiminnan lisääntymisen ja kustannusten nousun johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	100 000
1982	menoarvio	480 000
1981	tilinpäätös	403 272
1980	„	218 254

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)
2. *Sekalaiset menot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 2 950 000 mk, mistä 600 000 mk aiheutuu matkamenoista, 800 000 mk kulunkikorvauksen osittaisesta korottamisesta, 250 000 mk terveydenhoitomenoista, 300 000 mk rikostutkimusaineista ja tarvikkeista ja 1 000 000 mk muista menoista. Alamomentin loppusumma on 71 676 000 mk, mistä kulunkikorvauksen osuus on enintään 4 396 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	2 950 000
1982	menoarvio	68 730 000
1981	tilinpäätös	69 781 483
1980	„	58 753 494

54. Keskusrikospoliisi

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)
1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 800 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomentin loppusumma on 16 588 600 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	800 000
1982	menoarvio	20 653 000
1981	tilinpäätös	19 020 018
1980	„	16 735 169

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)
2. *Sekalaiset menot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk, mikä aiheutuu kulunkikorvauksen osittaisesta korottamisesta. Alamomentin loppusumma on 5 124 000 mk, mistä kulunkikorvauksen osuus on enintään 310 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	150 000
1982	menoarvio	4 977 300
1981	tilinpäätös	4 795 950
1980	„	4 274 317

56. Suojelupoliisi

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)
2. *Sekalaiset menot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 35 000 mk, mikä aiheutuu kulunkikorvauksen osittaisesta korottamisesta. Alamomentin loppusumma on 1 839 000 mk, mistä kulunkikorvauksen osuus on enintään 114 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	35 000
1982	menoarvio	2 112 000
1981	tilinpäätös	1 705 796
1980	„	1 517 490

58. Liikkuva poliisi

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 765 000 mk ylityökorvauksiin käytettäväksi työaikalain alaisten virkamiesten työajan lyhentämisestä aiheutuviin vapaa-aikahyvityksen rahakorvauksiin. Alamomentin loppusumma on 11 400 700 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	765 000
1982	II lisämenoarvio	38 000
1982	menoarvio	59 982 000
1981	tilinpäätös	54 140 454
1980	„	48 142 844

60. Poliisikoulutus

21. *Oppilaiden huolto* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan oppilaspäivien kasvun johdosta lisäystä 730 000 mk, mistä 600 000 mk aiheutuu muonitusmenoista, 40 000 mk majoitusmenoista, 80 000 mk kokelaiden päivärahoista ja 10 000 mk muista huoltomenoista.

1982	IV lisämenoarvioesitys	730 000
1982	menoarvio	4 117 000
1981	tilinpäätös	4 221 792
1980	„	3 361 431

69. Muut poliisimenot

21. *Vankien ja pidätettyjen kuljetus ja huolto* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 450 000 mk kustannusten nousun johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	450 000
1982	menoarvio	2 482 000
1981	tilinpäätös	2 551 427
1980	„	2 322 671

23. *Oikeuslääkeopilliset tutkimukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 600 000 mk kustannusten nousun johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	1 600 000
1982	menoarvio	11 330 000
1981	tilinpäätös	11 470 115
1980	„	9 413 843

24. *Päihtyneiden selviämisasemat*

Momentille ehdotetaan lisäystä 103 000 mk seuraavasti:

1. *Lahden selviämisasema.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 47 000 mk kustannusten nousun johdosta. Alamomentin loppusumma on 781 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	103 000
1982	menoarvio	871 700
1981	tilinpäätös	677 752
1980	„	294 988

2. *Helsingin selviämisasema.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 56 000 mk palkkakustannusten nousun johdosta. Alamomentin loppusumma on 193 700 mk.

70. *Kaluston ja välineiden hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 000 000 mk poliisin etäispäätelaitteistojen hankintaa varten. Lisäksi ehdotetaan, että vuonna 1982 saataisiin tehdä sopimus 4 221 600 markan etäispäätelaitteiden hankinnasta siten, että hankinnan maksatus tapahtuisi vuoden 1983 tuloja menoarvion määrärahalla.

1982	IV lisämenoarvioesitys	3 000 000
1982	III lisämenoarvioesitys	5 000 000
1982	menoarvio	27 580 000
1981	tilinpäätös	27 860 000
1980	„	13 000 000

70. Kaavoitus- ja rakennustoimi

21. *Alueiden käytön suunnittelua koskeva tutkimus- ja kehittämistoiminta*

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk Pohjois-Pohjanmaan seutukaavaliitolle Iijoki-alueen voimalaitosrakentamisen vaihtoehtovertailua varten.

1982	IV lisämenoarvioesitys	100 000
1982	menoarvio	1 240 000
1981	tilinpäätös	1 175 519
1980	„	864 969

73. Ympäristönsuojelu

25. *Ympäristötutkimukset ja -selvitykset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk ongelmajätteiden kuljetusta, käsittelyä sekä maahantuontia ja maastavientiä koskevaan selvitystyöhön.

1982	IV lisämenoarvioesitys	150 000
1982	menoarvio	1 900 000
1981	tilinpäätös	799 235
1980	„	414 374

80. Palo- ja pelastustoimi, väestönsuojelu sekä pelastuspalvelu

21. *Eräät palo- ja pelastustoimen menot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk metsäpalojen tähystystoiminnasta johtuneiden kustannusten nousun johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	150 000
1982	menoarvio	750 000
1981	tilinpäätös	466 561
1980	„	524 698

31. *Valtionosuus aluehälytyskeskusten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

1. *Valtionosuus palkkausmenoihin.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 3 000 000 mk arvioitua pienempien valtionosuusmenojen johdosta. Alamomentin loppusumma on 11 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	— 3 000 000
1982	menoarvio	18 000 000
1981	tilinpäätös	6 704 015
1980	„	3 375 005

32. *Valtionosuus kunnan muun palo- ja pelastustoimen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 5 000 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionosuus palkkausmenoihin.* Kuluvan vuoden kolmanteen lisämenoarvioesitykseen viitaten alamomentilta on vähennetty 1 000 000 mk sekä säästyy ja jätetään käyttämättä 3 000 000 mk. Tämän lisäksi alamomentilta ehdotetaan nyt vähennettäväksi 2 500 000 mk arvioitua pienempien valtionosuusmenojen johdosta. Alamomentin loppusumma on 54 600 000 mk.

2. *Valtionosuus muihin käyttökustannuksiin.* Kuluvan vuoden toiseen lisämenoarvioon viitaten alamomentilta säästyy ja jätetään käyttämättä 1 100 000 mk. Tämän lisäksi alamomentilta ehdotetaan nyt vähennettäväksi 2 500 000 mk arvioitua pienempien valtionosuusmenojen johdosta. Alamomentin loppusumma on 38 500 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ...	— 5 000 000
1982	menoarvio	98 100 000
1981	tilinpäätös	63 384 151
1980	„	54 531 299

90. Rajavartiolaitos

70. *Kaluston ja välineiden hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 22 000 000 mk seuraavasti:

a) Vedenalaisen valvontakykymme ja sukellusveneiden torjuntakykymme kehittämistä on välttämätöntä kiirehtiä. Tämän johdosta viisi 1980-luvulla yli-ikäiseksi tulevaa Koskeloluokan alusta olisi korvattava mainittuihin tehtäviin paremmin soveltuvalla rannikkovartiolaivatyypillä. Uusi alustyyppi suunnitellaan yhdessä merivoimien kanssa, jolloin sillä voidaan korvata myös aikanaan vanhenevat merivoimien vartioveneet. Rannikkovartiolaivan prototyypin suunnittelua varten momentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk.

b) Vedenalaisen valvonnan laitteiden hankkimiseksi ja asentamiseksi vartiolaivoihin sekä yhden vartiolaivan laitteiden asentamisen yhteydessä tapahtuvaan peruskorjaukseen ehdotetaan momentille lisäystä 6 000 000 mk.

c) Keväällä 1982 tuhoutuneen keskiraskaan helikopterin tilalle ehdotetaan hankittavaksi uusi Mi-8 helikopteri. Tämän helikopterin ja siihen tarvittavien varusteiden hankintaan sekä muutostöihin ehdotetaan momentille lisäystä 15 000 000 mk.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Uuden rannikkovartiolaivan suunnittelu ..	1 000 000
Alusten valvontalaitteet ja niiden asennus	4 800 000
Alusten peruskorjaus	1 200 000
Mi-8 helikopteri meripelastusvarusteineen sekä muutostyöt	15 000 000
Yhteensä	22 000 000

1982	IV lisämenoarvioesitys	22 000 000
1982	III lisämenoarvioesitys	1 820 000
1982	menoarvio	22 690 000
1981	tilinpäätös	26 764 000
1980	„	23 880 000

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 150 000 mk seuraavasti:

1. *Keskeneräiset työt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 382 000 mk Hangon merivartioaseman uudelleen rakentamista varten. Kustannusarvion nousu johtuu siitä, että rakennuksen peruskorjaus on osoittautunut kannattamattomaksi. Alamomentin loppusumma on 7 732 000 mk.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:

Kohde	Hyötypinta-ala m² (tilavuus m³)	Kustannusarvio mk	mk/m² (mk/m³)	Myönnetty mk	Ehdotetaan mk
Hangon mv-asema	477 (1 425)	1 782 000	3 736 (1 251)	1 400 000	382 000

2. *Uudet talonrakennushankkeet.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 768 000 mk, mistä 398 000 mk aiheutuu Fagerholman merivartioaseman peruskorjauksen ja laajennuksen kustannusarvion noususta ja 370 000 mk Fagerholman venehallin ja telakan kustannusarvion noususta. Alamomentin loppusumma on 5 788 000 mk.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:

Kohde	Hyötypinta-ala m² (tilavuus m³)	Kustannusarvio mk	Kustannusarvio mk/m² (mk/m³)	Myönnetty mk	Ehdotetaan mk
Fagerholman mv-aseman peruskorjaus ja laajennus		1 368 000		970 000	398 000
— peruskorjaus	311 (920)	200 000	643 (217)		
— laajennus	295 (900)	1 168 000	3 959 (1 297)		
Fagerholman venehalli ja telakka	737 (3 650)	2 400 000	3 256 (657)	1 120 000	370 000
				Yhteensä	768 000

1982 IV lisämenoarvioesitys	1 150 000
1982 menoarvio	12 570 000
1981 tilinpäätös	7 410 000
1980 „	7 714 000

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustusministeriö

09. *Pysyvät toimikunnat*
Momentille ehdotetaan lisäystä 20 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä Suomen turvallisuuspolitiikan käsikirjan ennakoitua suuremmista painatusmenoista.

1982 IV lisämenoarvioesitys	20 000
1982 menoarvio	418 000
1981 tilinpäätös	366 814
1980 „	252 641

29. *Muut kulutusmenot*
Momentille ehdotetaan lisäystä 80 000 mk seuraavasti:

1. *Käyttövarat.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 30 000 mk vierailutoiminnan lisääntymisen johdosta. Alamomentin loppusumma on 765 000 mk.

2. *Sekalaiset menot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 50 000 mk, mistä 30 000 mk muihin menoihin painatusmenojen lisätarpeen johdosta ja 20 000 mk matkoihin matkakustannusten nousun ja matkojen lisääntymisen johdosta. Alamomentin loppusumma on 901 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys	80 000
1982 menoarvio	1 586 000
1981 tilinpäätös	1 514 571
1980 „	1 239 721

12. Puolustusvoimien muut palkkausmenot

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 75 400 000 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 60 000 000 mk,

mikä aiheutuu palvelussuhteen ehtojen tarkistamisesta ja määrärahan jälkeenjääneisyydestä. Alamomentin loppusumma on 684 050 400 mk.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsuhdepalkat.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 15 400 000 mk, mikä aiheutuu palvelussuhteen ehtojen tarkistamisesta ja määrärahan jälkeenjääneisyydestä. Alamomentin loppusumma on 120 630 600 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ...	75 400 000
1982	II lisämenoarvio	26 000
1982	menoarvio	918 741 000
1981	tilinpäätös	884 592 147
1980	„	759 425 641

20. Perushankintamenot

18. *Perushankinnat, kokeilu- ja kehittämistyöt* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 51 000 000 mk valuuttakurssien ja indeksien muutoksista johtuvia hankintasopimusten mukaisia maksuja varten lähinnä bilateraalikaupan hankintojen osalta.

1982	IV lisämenoarvioesitys ...	51 000 000
1982	III lisämenoarvioesitys ...	1 000 000
1982	II lisämenoarvio	300 000 000
1982	menoarvio	367 200 000
1981	tilinpäätös	322 000 000
1980	„	520 900 000

25. Varustuksen uusinta- ja käyttömenot

16. *Uusinta* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 60 520 000 mk seuraavasti:

a) Momentille ehdotetaan lisäystä 11 850 000 mk, mistä 7 750 000 mk Kemira Oy:n kanssa tehdyn ruutituotannon tuotantoedellytysten parantamista koskevan sopimuksen edellyttämästä loppurahoitusosuudesta, 1 000 000 mk alusten hengenpelastusvälineiden hankinnasta vastaamaan voimassa olevaa kansainvälistä sopimusta ja päätettyjä määrävahvuuksia, 1 200 000 mk merivoimien kuljetuksiin ja tarvittaessa ylimmän valtiojohdon käyttöön tulevan, turvallisuusvaatimukset täyttävän veneen hankkimisesta sekä 1 900 000 mk alkeiskoulukoneiden hankintasopimuksen edellyttämästä lisärahoitustarpeesta.

b) Ohjaajien perus- ja pelastuslentokoulutuksessa käytettävät kaksi kevyttä helikopteria ovat vaurioituneet korjauskelvottomiksi. Ehdotetaan, että vuonna 1982 saataisiin tilata vaurioituneiden helikoptereiden tilalle kaksi uutta kevyttä helikopteria 7 400 000 markan arvosta. Tilausvaltuudesta aiheutuisi maksuja vuonna 1982 3 170 000 mk ja vuonna 1983 4 230 000 mk siten, että hankinnan maksatus tapahtuisi vuoden 1983 tulo- ja menoarvion määrärahalla. Vuoden 1982 rahoitusta varten momentille ehdotetaan 3 170 000 mk.

c) Indeksien ja valuuttakurssien muutosten johdosta ehdotetaan lähinnä lentokaluston hankintasopimusten mukaisia maksuja varten momentille lisäystä 45 500 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ...	60 520 000
1982	III lisämenoarvioesitys ...	5 400 000
1982	II lisämenoarvio	3 500 000
1982	menoarvio	465 000 000
1981	tilinpäätös	501 000 000
1980	„	303 170 000

27. Kiinteistömenot

74. *Uudisrakennukset ja peruskorjaukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 15 600 000 mk seuraavasti:

1. *Keskeneräiset työt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 11 700 000 mk. Alamomentin loppusumma on 64 500 000 mk.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:

Hanke	Hyötypinta-ala m² (tilavuus m³)	Kustannusarvio mk	Kustannusarvio mk/m² (mk/m³)	Myönnetty mk	Ehdotetaan mk
1. Varuskunnan rakennustyöt Hattula ja Hämeenlinna				4 000 000	11 700 000
5. Varastorakennus (Hämeenlinna)	5 920 (37 600)	14 200 000	2 399 (378)		
6. Aluetyöt		1 500 000			
				Yhteensä	11 700 000

Edellä ehdotetun lisäyksen perusteluna esitetään seuraavaa:

Eräiden varikkoalueiden myymisestä Hämeenlinnan kaupungille 15. 12. 1981 annetun lain nojalla valtio luovuttaa Hämeenlinnan kaupungille osan Talousvarikon alueista. Määräraha esitetään varaston rakennustöiden loppuunsaattamiseksi lisämenoarviossa kuten hallitus em. lakiesitystään tehdessään on todennut.

2. *Uudet rakennushankkeet.* Ilmavoimien varikon nykyiset varastot Hallissa ovat heikkokuntoisia, palonarkoja eivätkä vastaa varastointitarpeita. Lentokoneiden tuotannon turvaamiseksi tulisi rakentaa kiireellisesti uusi, tekniset vaatimukset täyttävä varasto lentokoneiden varaosia, puolivalmisteita ja komponentteja varten. Edellä olevan johdosta alamomentille ehdotetaan lisäystä 3 900 000 mk varastorakennuksen rakentamista varten Kuorevedelle. Hankkeen hyötypinta-ala on 1 660 m² ja tilavuus 11 500 m³ ja kustannusarvio 3 900 000 mk, jolloin vastaavat yksikkökustannukset ovat 2 349 mk/m² ja 339 mk/m³. Alamomentin loppusumma on 29 700 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	15 600 000
1982	III lisämenoarvioesitys	1 000 000
1982	II lisämenoarvio	3 300 000
1982	menoarvio	108 800 000
1981	tilinpäätös	116 158 000
1980	„	97 220 000

30. Kansainvälinen rauhanturvaamistyö

22. *Suomalaiset valvontajoukot* (siirtomääräraha)

Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamis- ja aselevon valvontatehtäviin Kyprokselle vuoden 1964 maaliskuusta ja Lähi-Itään vuoden 1973 marraskuusta lukien asetettujen suomalaisten valvontajoukkojen perustamiseen, palkkaukseen, päivärahoihin, varustamiseen, koulutukseen ja ylläpitoon on vuodesta 1964 vuoden 1982 loppuun saakka myönnetty määrärahoja yhteensä 508,9 milj. mk. Suomalaisten valvontajoukkojen menot ovat vuodesta 1964 vuoden 1982 syyskuun loppuun mennessä olleet 488,9 milj. mk. Yhdistyneitä Kansakuntia on mainittuun päivään mennessä laskutettu tai arvioidaan voitavan laskuttaa 357,5 milj. mk. Korvauksia on saatu 315,5 milj. mk. Kun lisäksi otetaan huomioon Suomen avustusosuudet 3,9 milj. mk Kypros-toiminnan menoihin, on korvauksia saamatta 38,1 milj. mk.

Suomen hallitukselle on esitetty pyyntö uuden valvontajoukon lähettämisestä Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistehtäviin Libanoniin. Hallitus on edistääkseen rauhan säilymistä Lähi-Idässä päättänyt valvontajoukon asettamisesta Libanoniin.

Edellä olevan johdosta momentille ehdotetaan myönnettäväksi 64 029 000 mk, mikä aiheutuu Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistehtäviin Lähi-Itään Libanoniin ja Golanille asetettujen suomalaisten valvontajoukkojen sekä Kyproksella olevan suomalaisen osaston palkkaus-, päiväraha-, ylläpito-, varustamis-, huolto-, koulutus- ja huoltokuljetusmenoista sekä 15 markan suuruisen erityispäivärahan maksamisesta Libanonissa ja Golanilla ja 4 markan suuruisen kansallisen muonanparannusrahan maksamisesta Libanonissa ja Golanilla toimiville valvontajoukoille. Määrärahalla voidaan rahoittaa valvontajoukkojen ja osaston menot vuoden 1983 kesäkuun loppuun saakka, edellyttäen, että valvontajoukkojen ja osaston toimikausia jatketaan.

Suomen hallitus tulee edelleen jatkamaan toimenpiteitä rauhanturvaamistoiminnasta Suomelle aiheutuvien kulujen korvaamiseksi maallemme siinä laajuudessa kuin Yhdistyneet Kansakunnat on korvausten yleisperusteista päättänyt.

Käyttösuunnitelma:	mk
Suomalainen osasto Kyproksella	547 000
Suomalainen valvontajoukko Golanilla	20 763 000
Suomalainen valvontajoukko Libanonissa	42 719 000
Yhteensä	64 029 000

1982	IV lisämenoarvioesitys	64 029 000
1982	II lisämenoarvio	18 735 000
1981	tilinpäätös	37 630 000
1980	„	32 605 000

90. Puolustusministeriön alainen teollisuus- ja liiketoiminta

74. *Teollisuuslaitosten rakennustyöt* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 900 000 mk seuraavasti:

a) Valtion pukutehtaan työsalien ilmastoinnin parantamiseksi vastaamaan työsuojelun asettamia vaatimuksia sekä työsalien lämpöhäviön pienentämiseksi ehdotetaan momentille lisäystä 300 000 mk.

b) Lapuan patruunatehtaan käytössä olevien luolatilojen kunnostamiseksi vastaamaan työturvallisuuden ja lataamon koekäytön edellyttämiä vaatimuksia sekä luolan sosiaalitilojen parantamiseksi momentille ehdotetaan lisäystä 600 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	900 000
1982	menoarvio	13 150 000
1981	tilinpäätös	7 080 000
1980	„	3 480 000

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

07. Eläkkeet

06. *Ylimääräiset eläkkeet* (arviomääräraha)

2. *Vuoden kuluessa myönnetyt ylimääräiset eläkkeet.* Alamomentin perustelujen mukaan voidaan vuosittain jakaa enintään 22 ylimääräistä sanomalehtimieseläkkeistä annetun valtioneuvoston päätöksen (37/77) mukaista sanomalehtimieseläkettä. Eläkkeiden lukumäärän lisäämiseksi kolmella vuonna 1982 ehdotetaan alamomentille lisäystä 88 000 mk. Alamomentin loppusumma on enintään 3 379 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	88 000
1982	menoarvio	50 333 000
1981	tilinpäätös	43 382 393
1980	„	38 129 638

18. Verohallitus

27. *Automaattinen tietojenkäsittely* (arviomääräraha)

2. *Korvaukset systeemityötehtävistä.* Alamomentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että muihin systeemityötehtäviin osoitettua määrärahaa saadaan käyttää myös atk-konsultointitehtäviin. Alamomentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1982	menoarvio	40 250 000
1981	tilinpäätös	35 326 970
1980	„	29 129 637

28. Verotoimistot

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Verotoimistojen rakennusten käyttö- ja painatusmenojen tarve jää kuluvana vuonna arvioitua pienemmäksi, minkä johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 6 700 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	— 6 700 000
1982	menoarvio	52 600 000
1981	tilinpäätös	43 245 461
1980	„	40 753 650

36. Muut verotusmenot

22. *Korvaukset posti- ja telelaitokselle* (arviomääräraha)

1. *Korvaus leimamerkkien, leimaveroarvokorttien ja elokuvaverolippujen myynnistä.* Myynnin lisääntymisen johdosta alamomentille ehdotetaan lisäystä 2 500 000 mk. Alamomentin loppusumma on 11 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	2 500 000
1982	menoarvio	13 000 000
1981	tilinpäätös	12 680 683
1980	„	11 244 678

37. Eräät hinnanerokorvaukset

40. *Eräiden valmisteverolakien mukaiset hinnanerokorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 835 000 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä korvattavien raaka-aineiden kotimaisten hintojen ja maailmanmarkkinahintojen erotusten kasvusta sekä hinnanerokorvausjärjestelmän piiriin kuuluvien tuotteiden kotimaan toimitusten ja viennin kasvusta. Momentille 11.08.06 on merkitty tulona 400 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	835 000 000
1982	menoarvio	1 840 000 000
1981	tilinpäätös	2 019 346 964
1980	„	1 608 506 897

40. Tullilaitos

74. *Tullitalojen rakentaminen* (siirtomääräraha)

1. *Keskeneräiset työt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 50 000 mk Naantalin ja Turun autotarkastussuojien rakentamisen kustannusarvioiden kohoamisen johdosta. Alamomentin loppusumma on 580 000 mk.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:

	Hyötypinta-ala m² (tilavuus m³)	Kustannusarvio mk	mk/m² (mk/m³)	Myönnetty mk	Ehdotetaan mk
1. Naantalin tullikamarin autotarkastussuoja	60 (300)	295 000	4 917 (983)	270 000	25 000
2. Turun autotarkastussuoja	60 (300)	295 000	4 917 (983)	270 000	25 000
				Yhteensä	50 000

1982 IV lisämenoarvioesitys 50 000
1982 menoarvio 2 830 000
1981 tilinpäätös 1 805 000
1980 „ 2 269 400

65. Otaniemen valtionalue

13. *Rakennusten kunnossapito* (siirtomääräraha)

1. *Rakennusten korjaus- ja kunnossapitotyöt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk kustannusten nousun johdosta. Alamomentin loppusumma on 2 690 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys 200 000
1982 II lisämenoarvio 190 000
1982 menoarvio 2 500 000
1981 tilinpäätös 2 050 000
1980 „ 1 490 000

80. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot

02. *Eräät muut palkat ja palkkiot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 310 300 mk seuraavasti:

1. *Lisähenkilökunnan palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 290 000 mk ennalta arvaamattoman tarpeen johdosta. Alamomentin loppusumma on 2 290 000 mk.

9. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 20 300 mk. Alamomentin loppusumma on 418 600 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys 310 300
1982 menoarvio 6 188 300
1981 tilinpäätös 5 587 809
1980 „ 20 684 945

60. *Valtion osuus erorahastosta johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 670 000 mk prosenttimäärän nousun johdosta.

1982 IV lisämenoarvioesitys 1 670 000
1982 menoarvio 850 000
1981 tilinpäätös 772 489
1980 „ 991 364

95. *Lakiin tai asetukseen perustuvat menot, joita varten menoarvioon ei ole erikseen merkitty määrärahaa* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 16 500 000 mk lähinnä Pohjolan Voima Oy:lle valtiontakaukseen perustuvan suorituksen maksamista varten.

1982 IV lisämenoarvioesitys 16 500 000
1982 menoarvio 5 000 000
1981 tilinpäätös 1 097 513
1980 „ 2 583 376

82. Valtion investointirahasto

61. *Korvaus valtion investointirahastolle* (arviomääräraha)

Valtion investointirahaston lainaksi ottamien ulkomaan rahan määräisten varojen sijoittamistarve jää kuluvana vuonna ennakoitua pienemmäksi, joten momentille varatusta määrärahasta jää käyttämättä 7 000 000 mk. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 7 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	— 7 000 000
1982	menoarvio	15 000 000
1981	tilinpäätös	7 289 209
1980	„	14 835 462

83. Kansainvälinen Jälleenrakennuspankki

66. *Osuus Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin osakepääoman korottamisesta* (arviomääräraha)

Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin hallintoneuvoston tekemän päätöksen mukaisesti on Suomella oikeus merkitä 30. 9. 1981—1. 7. 1986 välisenä aikana pankin uusia osakkeita 200,3 milj. vuoden 1944 Yhdysvaltain dollarin arvosta sekä lisäksi 250 kpl pankin pienten jäsenmaiden äänestysosuuksien turvaamiseksi tarkoitettuja ilmaisosakkeita. Osakemerkinnän korotuksen vasta-arvo on noin 1 344 milj. mk. Osakemerkinnästä on suoritettava 0,75 % kultana tai Yhdysvaltain dollareina ja 6,75 % markkoina. Markkoina suoritettava osuus maksetaan korottomana velkakirjana Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin tilille Suomen Pankkiin. Osakemerkinnän jäljelle jäävää osaa ei tarvitse maksaa, vaan se jää pankin takuupohjan laajentamiseen. Korotuksen maksettavaksi tuleva osuus 15 022 500 dollaria, eli noin 100,8 milj. mk, suoritetaan kuutena yhtä suurena eränä vuosina 1981—86. Vuonna 1982 maksettavaa toista erää varten kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa myönnetyn 12 580 000 markan määrärahan sekä vuoden 1982 toisessa lisämenoarviossa myönnetyn 1 620 000 markan määrärahan lisäksi momentille ehdotetaan maksuvaluuttana käytettävän Yhdysvaltain dollarin markkavasta-arvon kohoamisen johdosta lisäystä 3 120 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	3 120 000
1982	II lisämenoarvio	1 620 000
1982	menoarvio	12 580 000
1981	tilinpäätös	13 280 486
1980	„	8 300 000

85. Kansainväliset rahoitusyhteisöt

67. *Osuus Latinalaisen Amerikan kehityspankin alueen ulkopuolisten maiden pääoman ja erityisrahaston varojen korottamisesta* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 100 000 mk maksuvaluuttana olevan Yhdysvaltain dollarin kurssin nousun johdosta pankin meneillään olevan lisärahoituksen vuonna 1982 maksettavaksi tulevan kolmannen vuotuiserän suorittamista varten.

1982	IV lisämenoarvioesitys	2 100 000
1982	menoarvio	6 900 000
1981	tilinpäätös	11 094 197
1980	„	6 151 429

94. Valtion ravitsemiskeskus

29. *Käyttömenot* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 8 000 000 mk, mikä aiheutuu uusien ruokaloiden perustamisesta ja toiminnassa olevien ruokaloiden ja ruokahuoltojärjestelyjen menojen kasvusta. Vastaavasti momentille 14.07.01 on merkitty tulona 8 000 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys ...	8 000 000
1982 menoarvio	139 520 000
1981 tilinpäätös	118 658 638
1980 „	95 497 975

Pääluokka 29

OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Valtion korkeakoulut

21. *Muut opetus- ja tutkimusmenot* (siirtomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 600 000 mk Helsingin yliopiston käyttöön vuokratun tietokoneen tilauksen ja toimitushetken välisenä aikana tapahtuneen Yhdysvaltain dollarin arvon nousun johdosta kohonneita vuokramenoja varten.

1982 IV lisämenoarvioesitys ...	600 000
1982 II lisämenoarvio	500 000
1982 menoarvio	105 000 000
1981 tilinpäätös	91 027 000
1980 „	73 401 000

29. *Muut kulutusmenot*
2. *Sekalaiset menot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 700 000 mk ennakoitua suuremman kustannusten nousun ja tehtävien lisääntymisen johdosta. Alamomentin loppusumma on 35 400 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys	700 000
1982 II lisämenoarvio	1 700 000
1982 menoarvio	33 269 000
1981 tilinpäätös	28 927 605
1980 „	24 772 136

70. *Tutkimus- ja opetusvälineiden sekä kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 3 740 000 mk Helsingin yliopiston hiukkaskiihdyttimen toimitusehtojen mukaisen valmistumisen edellyttämän 25 prosentin maksuerän sekä vuoden 1982 maksuerän, tuonnintasausveron ja luottoehtojen mukaisen 6,5 prosentin koron suorittamista varten. Tilausvaltuuden mukaisesti hankintahinnasta suoritettiin 25 % tilauksen yhteydessä, 25 % on määrä suorittaa asentamisen jälkeen sekä loput 50 % vuosittain samansuuruisina erinä viiden vuoden aikana luovutusasiakirjan allekirjoituksesta lukien. Vuotuisten perusmaksujen suorittamisen yhteydessä suoritetaan jäljellä olevasta luottomäärästä 6,5 prosentin korko. Kiihdyttimen asennustyö, jota ei voitu ennakoida kuluvan vuoden tulo- ja menoarvion laadinnan yhteydessä, suoritetaan loppuun tämän vuoden aikana.

1982 IV lisämenoarvioesitys	3 740 000
1982 menoarvio	83 600 000
1981 tilinpäätös	73 200 000
1980 „	56 330 000

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisättäväksi alamomentti 6 ja lisäystä 1 083 000 mk seuraavasti:

4. *Kunnallistekniset korvaukset ja liitännäistyöt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 030 000 mk Tampereen teknillisen korkeakoulun tontin kunnallisteknisten korvausten jäljellä olevien erien maksamiseksi kertasuorituksena. Kertasuorituksella vältytään maksujen korotukselta, mikä lisäisi valtion menoja yhteensä 475 000 markalla kertasuoritukseen verrattuna. Alamomentin loppusumma on 3 862 000 mk.

6. *Eräät lisätyöt.* Alamomentille ehdotetaan 53 000 mk, mistä 42 000 mk Kuopion korkeakoulun I rakennusvaiheeseen ja 11 000 mk Tampereen teknillisen korkeakoulun II rakennusvaiheeseen liittyneiden lisätöiden maksamiseen. Vuonna 1978 valmistuneiden kohteiden rahoittamiseen tarkoitettuja siirtomäärärahoja jäi käyttämättä yhteensä 2 277 000 mk. Siirtomäärärahat vanhenivat 31. 12. 1981. Eräitä urakoitsijoilta tilattuja lisätöitä ei ole voitu määrärahojen vanhenemisen vuoksi maksaa.

1982	IV lisämenoarvioesitys ...	1 083 000
1982	menoarvio	100 842 000
1981	tilinpäätös	66 691 887
1980	„	103 202 000

37. Muut korkeakoulumenot

52. *Valtionavustus korkeakouluopiskelijoiden ruokailukustannusten alentamiseen* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 5 000 000 mk arvioitua suuremmaksi vahvistetun ateriakohtaisen tuen markkamäärän sekä lisääntyneen ruokailuedun käytön johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	5 000 000
1982	menoarvio	8 000 000
1981	tilinpäätös	8 350 055
1980	„	4 014 508

42. Eräät valtion oppilaitokset

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan Suomalais-venäläisen koulun laajennus- ja muutostyön suunnittelua varten 100 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	100 000

43. Kunnalliset ja yksityiset oppikoulut

30. *Valtionosuus kunnallisten ja yksityisten oppikoulujen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

1. *Lakisidonnainen valtionosuus.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 38 128 000 mk, mistä 15 263 000 mk aiheutuu opettajien palkkojen ennakoitua suuremmista tarkistuksista, 14 443 000 mk oppilaskohtaisten käyttömenojen ennakoitua suuremmasta noususta ja 8 422 000 mk arvioitua suuremmasta loppusuoritusten määrästä. Alamomentin loppusumma on 571 641 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ...	38 128 000
1982	menoarvio	534 383 000
1981	tilinpäätös	496 582 760
1980	„	449 474 727

44. Oppikoulujen yhteiset menot

29. *Muut kulutusmenot*
Momentille ehdotetaan ylioppilaskirjoitusten valvonnan järjestämiseen lisäystä 85 000 mk, mikä aiheutuu opettajien palkkojen ennakoitua suuremmasta noususta sekä oppikoulujen luokattomien iltalinjojen lisääntymisestä aiheutuvista valvontatehtävistä.

1982	IV lisämenoarvioesitys	85 000
1982	menoarvio	640 000
1981	tilinpäätös	563 634
1980	„	500 918

46. Peruskoulujen valtionapu

30. *Valtionosuus peruskoulujen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)
1. *Lakisidonnainen valtionosuus.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 48 527 000 mk, mikä aiheutuu arvioitua korkeammasta osasuoritusten määrästä ja oppilaskohtaisten käyttömenojen ennakoitua suuremmasta noususta. Alamomentin loppusumma on 3 775 645 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	48 527 000
1982	II lisämenoarvio	500 000
1982	menoarvio	3 728 418 000
1981	tilinpäätös	3 429 516 410
1980	„	3 094 205 424

56. Kirjastotoimi

30. *Valtionosuus yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 16 235 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä asukaskohtaisten käyttömenojen ennakoitua suuremmasta noususta ja arvioitua suuremmasta osasuoritusten määrästä.

1982	IV lisämenoarvioesitys	16 235 000
1982	menoarvio	255 000 000
1981	tilinpäätös	240 162 278
1980	„	207 375 498

57. Yhteiskunnallinen sivistystyö

51. *Valtionosuus ja -avustus kansalais- ja työväenopistojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 25 289 500 mk seuraavasti:
1. *Valtionosuus palkkausmenoihin.* Alamomentille merkitään lisäystä 17 485 500 mk, mikä aiheutuu ennakoiden korottamisesta sekä uusien opistojen ennakoiden tarkistamisesta. Alamomentin loppusumma on 146 951 500 mk.
2. *Valtionosuus ja -avustus muihin käyttökustannuksiin.* Alamomentille merkitään lisäystä 7 804 000 mk ennakoiden suuruuden tarkistamisen johdosta. Alamomentin loppusumma on 46 544 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	25 289 500
1982	menoarvio	168 206 000
1981	tilinpäätös	161 499 309
1980	„	126 416 717

58. Näkövammaisten kirjasto

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 440 000 mk näkövammaisten kirjastopalvelujen hajauttamista koskevan kokeilun edellyttämien äänikirjojen hankkimiseksi.

1982	IV lisämenoarvioesitys	440 000
1982	menoarvio	2 623 000
1981	tilinpäätös	2 247 280
1980	„	1 830 120

63. Valtion maatalousoppilaitokset

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 1 500 000 mk lähinnä rakennusten käyttömenoihin kustannusten nousun ja opetustoiminnan tehostumisen johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	1 500 000
1982	menoarvio	17 000 000
1981	tilinpäätös	15 704 314
1980	„	14 086 871

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)
1. *Keskeneräiset talonrakennustyöt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 450 000 mk Järvenpäässä sijaitsevan maatalousnormaalikoulun lisärakennuksen rakennuskustannusten nousun johdosta. Hankkeen tarkistettu kustannusarvio on 9 450 000 mk, pinta-ala 2 035 m² ja tilavuus 11 600 m³, jolloin vastaavat yksikkökustannukset ovat 4 644 mk/m² ja 815 mk/m³. Hankkeeseen on aikaisemmin myönnetty 8 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 17 950 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	1 450 000
1982	menoarvio	21 900 000
1981	tilinpäätös	13 310 000
1980	„	13 670 000

72. Valtion metsäopetus

26. *Opettajien valmistus*
Momentille ehdotetaan lisäystä 50 000 mk opettajakoulutuksen toimeenpanoa varten oppilaspaikkojen määrän kasvua vastaavasti. Normaalimetsäopistosta annetun asetuksen (398/65) 11 §:ään viitaten ehdotetaan, että lisäyksestä voidaan käyttää enintään 30 000 mk opettajakokelaille myönnettävinä apurahoina.

1982	IV lisämenoarvioesitys	50 000
1982	menoarvio	750 000
1981	tilinpäätös	537 067
1980	„	479 020

76. Valtion teknilliset oppilaitokset

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)
1. *Keskeneräiset työt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 230 000 mk Mikkelin teknillisen oppilaitoksen ruokalan laajennus- ja muutostöiden rakennuskustannusten nousun johdosta. Hankkeen tarkistettu kustannusarvio on 3 330 000 mk, pinta-ala 600 m² ja tilavuus 3 135 m³, jolloin vastaavat yksikkökustannukset ovat 5 550 mk/m² ja 1 062 mk/m³. Hanketta varten on aikaisemmin myönnetty 3 100 000 mk. Alamomentin loppusumma on 7 860 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	230 000
1982	II lisämenoarvio	180 000
1982	menoarvio	7 950 000
1981	tilinpäätös	12 185 000
1980	„	15 600 000

81. Kunnalliset ja yksityiset kotitalousoppilaitokset

33. *Valtionavustus kunnallisten kotitalousoppilaitosten koneiden ja kaluston perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha)

Momentin 29.81.53 perusteluihin viitaten momentilta jätetään käyttämättä 550 000 mk. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 550 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys	— 550 000
1982 menoarvio	550 000
1981 tilinpäätös	550 000
1980 „	400 000

53. *Valtionavustus yksityisten kotitalousoppilaitosten koneiden ja kaluston perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja -avustuksista sekä korkotukilainoista annetun lain (1075/75) 19 §:n nojalla suoritettavia perustamiskustannuksia varten lisäystä 550 000 mk Turun Marttayhdistyksen talouskoulun uudisrakennushankkeen koneiden ja kaluston valtionavustuksen johdosta. Vastaavasti momentilta 29.81.33 vähennetään 550 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys	550 000
1982 menoarvio	430 000
1981 tilinpäätös	400 000
1980 „	200 000

83. Terveydenhuoltoalan oppilaitokset

21. *Oppilashuolto* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 5 600 000 mk lähinnä kouluruokailun kustannusten nousun ja ilmaisen aterian aiheuttaman ruokailun käytön lisääntymisen johdosta.

1982 IV lisämenoarvioesitys	5 600 000
1982 menoarvio	23 040 000
1981 tilinpäätös	23 339 414
1980 „	19 836 027

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

1. *Keskeneräiset talonrakennustyöt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 900 000 mk seuraavasti:

a) Helsingin sairaanhoito-opiston muutos- ja saneeraustyön jatkamiseksi ehdotetaan 1 850 000 mk. Hankkeen tarkistettu hyötypinta-ala on 873 m² ja urakkatarjouksiin perustuva kustannusarvio 4 800 000 mk, jolloin yksikkökustannus on 5 498 mk/m². Hanketta varten on aikaisemmin myönnetty 2 650 000 mk.

b) Seinäjoen sairaanhoito-oppilaitoksen rakennustöiden ennakoitua suurempia indeksitarkistuksia ja lisätöitä varten ehdotetaan 50 000 mk. Hankkeeseen on aikaisemmin myönnetty 15 107 000 mk, mistä vuoden 1981 ensimmäisessä lisämenoarviossa 300 000 mk indeksitarkistuksiin. Määrärahoista on peruuntunut 357 608 mk.

Alamomentin loppusumma on 15 400 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys	1 900 000
1982 II lisämenoarvio	600 000
1982 menoarvio	14 600 000
1981 tilinpäätös	3 062 000
1980 „	15 755 000

90. Taiteen tukeminen

52. *Raha-arpajaisten voittovarat taiteen tukemiseen* (arviomääräraha)

Raha-arpajaisten voittovaroja arvioidaan vuonna 1982 kertyvän 142 000 000 mk aikai-

semmin arvioidun 157 000 000 markan sijasta. Tämän johdosta ehdotetaan taiteen tukemiseen yhteensä 91 515 000 mk eli 10 275 000 mk vähemmän kuin kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on tälle momentille myönnetty. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 10 275 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	— 10 275 000
1982	menoarvio	101 790 000
1981	tilinpäätös	74 886 499
1980	„	53 476 946

53. *Veikkausvoittovarat taiteen tukemiseen* (arviomääräraha)

Veikkausvoittovaroista, joita arvioidaan kertyvän vuonna 1982 käytettäväksi arpajaislain (491/65) 3 §:n 2 momentin mukaisiin tarkoituksiin 342 000 000 mk aikaisemmin arvioidun 327 000 000 markan sijasta, ehdotetaan taiteen tukemiseen 109 750 000 mk. Tämän johdosta momentille ehdotetaan lisäystä 8 250 000 mk opetusministeriön käytettäväksi lisärahoituksena momentin 29.90.54 perustelut huomioon ottaen momentin 29.90.52 käyttösuunnitelman mukaisiin tarkoituksiin.

1982	IV lisämenoarvioesitys	8 250 000
1982	menoarvio	101 500 000
1981	tilinpäätös	107 593 699
1980	„	100 711 882

54. *Musiikkioppilaitosten valtionapu*

Musiikkioppilaitosten valtionavusta annetun lain (147/68) mukaisiin avustuksiin arvioidaan vuonna 1982 tarvittavan 40 300 000 mk. Kun näihin avustuksiin voidaan, ottaen huomioon taiteen tukemiseen osoitetuissa veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarojen kertymässä syntyvä 2 025 000 markan vajaus, Suomen Kansallisopperan 2 000 000 markan rahoitusalijäämä vuodelta 1981 ja 975 000 markan välttämättömät valtionavustusten lisärahoitustarpeet, käyttää 27 300 000 mk momentille 29.90.53 osoitetuista määrärahoista, ehdotetaan momentille tämän johdosta lisäystä 10 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	10 000 000
1982	menoarvio	3 000 000
1981	tilinpäätös	5 000 000
1980	„	2 460 000

91. Urheilun ja nuorisonkasvatustyön tukeminen

50. *Veikkausvoittovarat urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen* (arviomääräraha)

Veikkausvoittovaroista, joita arvioidaan kertyvän vuonna 1982 käytettäväksi arpajaislain (491/65) 3 §:n 2 momentin mukaisiin tarkoituksiin 342 000 000 mk aikaisemmin arvioidun 327 000 000 markan sijasta, ehdotetaan urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen aikaisemmin myönnettyjen lainojen korot ja kuoletukset huomioon ottaen 165 750 000 mk. Tämän johdosta momentille ehdotetaan lisäystä 6 750 000 mk, mistä 4 725 000 mk opetusministeriön käytettäväksi lisärahoituksina momentin 29.91.55 käyttösuunnitelman mukaisiin tarkoituksiin ja 2 025 000 mk eräisiin välttämättömiin lisärahoitustarpeisiin opetusministeriön käytettäväksi.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	6 750 000
1982	menoarvio	159 000 000
1981	tilinpäätös	178 655 407
1980	„	134 563 188

55. *Raha-arpajaisten voittovarat urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen* (arviomääräraha)

Raha-arpajaisten voittovaroja arvioidaan vuonna 1982 kertyvän 142 000 000 mk aikaisemmin arvioidun 157 000 000 markan sijasta. Tämän johdosta ehdotetaan urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen yhteensä 29 610 000 mk eli 4 725 000 mk vähemmän kuin kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on tälle momentille myönnetty. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 4 725 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	— 4 725 000
1982	menoarvio	34 335 000
1981	tilinpäätös	22 653 598
1980	„	13 529 720

98. Kansainvälinen yhteistyö

23. *Kansainvälisistä järjestöistä aiheutuvat menot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk Suomen Unescon jäsenmaksuosuuden nousun johdosta.

1982 IV lisämenoarvioesitys	150 000
1982 menoarvio	6 460 000
1981 tilinpäätös	5 654 848
1980 „	13 506 880

24. *Suomen osuus pohjoismaisesta kulttuuriyhteistyöstä aiheutuvista menoista*

Momentille ehdotetaan lisäystä 522 000 mk pohjoismaisen kulttuurisopimuksen alaisten toimielinten palkkausten nousun johdosta.

1982 IV lisämenoarvioesitys	522 000
1982 menoarvio	21 194 000
1981 tilinpäätös	18 784 074
1980 „	17 552 905

50. *Eräät valtionavut* (arviomääräraha)

3. *Muut valtionavut.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 80 000 mk siirtolaisuusinstituutin vuokraamien uusien toimitilojen vuokran noususta aiheutuviin menoihin. Alamomentin loppusumma on enintään 5 825 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys	80 000
1982 menoarvio	9 927 300
1981 tilinpäätös	8 757 400

66. *Osallistuminen Haaparannassa sijaitsevan Ruotsinsuomalaisten kansankorkeakoulun rakennushankkeen rahoitukseen* (siirtomääräraha)

Ruotsin Suomalaisseurojen keskusliiton Haaparannassa omistaman ja ylläpitämän kansankorkeakoulun kiinteistöissä on toteutettu kunnostus- ja laajennustöitä. Rakennuskustannuksista on katettu lainoituksella ja rakennusvelkoina 2 240 000 Ruotsin kruunua. Kansankorkeakoulun rakennustyöt on aikaisemmin rahoitettu siten, että Ruotsin valtio on suorittanut kustannuksista 75 % ja Suomen valtio 25 %. Rakennusvelat on tarkoitus maksaa aikaisempaa kustannusten jakoa noudattaen. Rakennusvelkojen maksamista varten momentille ehdotetaan myönnettäväksi Suomen valtion osuutena 415 000 mk. Määräraha käytetään edellyttäen, että Ruotsin valtio osallistuu kustannuksiin aikaisempaa kustannusten jakoa noudattaen.

1982 IV lisämenoarvioesitys	415 000
1980 tilinpäätös	1 800 000

99. Opetusministeriön hallinnonalan muut menot

25. *Eräiden teosten laatiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 235 000 mk kansanedustuslaitoksen historian laadintatyön loppuunsaattamista varten.

1982 IV lisämenoarvioesitys	235 000
1982 menoarvio	245 000
1981 tilinpäätös	239 000
1980 „	239 000

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

17. Valtion hevosjalostuslaitos

88. *Maan hankkiminen* (siirtomääräraha)

Valtion hevosjalostuslaitoksen hevosten rehujen saannin ja kasvavalle hevosmäärälle tarvittavien lisälaidunten turvaamiseksi momentille ehdotetaan myönnettäväksi 950 000 mk yhteensä noin 37 hehtaaria, josta noin 19 hehtaaria on peltoa ja noin 14 hehtaaria on metsää, käsittävien tilojen ostamista varten. Vastaavasti vähennetään 950 000 mk momentilta 30.30.45.

1982 IV lisämenoarvioesitys 950 000

29. Valtion viljavarasto

64. *Viljan ja nurmikasvien siementen varmuusvarastoinnista aiheutuvien kustannusten korvaaminen* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 500 000 mk käytettäväksi maatiloilla tapahtuvasta enintään 23 milj. kilon määräisestä viljan varmuusvarastoinnista aiheutuvien kustannusten korvaamiseen valtioneuvoston tarkemmin määräämin perustein.

1982 IV lisämenoarvioesitys 2 500 000
1982 menoarvio 13 000 000
1981 tilinpäätös 13 459 700

30. Maatalouden neuvontatyön tukeminen

40. *Maanviljelyn, maatalouden rakennustoiminnan ja karjatalouden tukeminen*

1. *Valtionapu palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 140 300 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Kun sosiaaliturvamaksuihin varatusta valtionavusta voidaan vähentää 12 400 mk, lisäys on 127 900 mk. Alamomentin loppusumma on 26 359 900 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys 127 900
1982 menoarvio 36 297 000
1981 tilinpäätös 32 864 600
1980 „ 29 219 700

41. *Karjanjalostuksen ja sikatalouden tukeminen*

1. *Valtionapu palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 16 800 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomentin loppusumma on 3 307 600 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys 16 800
1982 menoarvio 4 706 000
1981 tilinpäätös 4 174 600
1980 „ 3 714 100

42. *Lampaanjalostuksen tukeminen*

1. *Valtionapu palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 12 800 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomentin loppusumma on 234 400 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys 12 800
1982 menoarvio 508 000
1981 tilinpäätös 471 400
1980 „ 345 000

43. *Siipikarjatalouden tukeminen*

1. *Valtionapu palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 15 900 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomentin loppusumma on 288 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	15 900
1982	menoarvio	762 000
1981	tilinpäätös	719 300
1980	„	499 600

45. *Hevostalouden edistäminen vedonlyönnistä hevoskilpailuissa kertyvillä varoilla* (arviomääräraha)

Momentin 30.17.88 perusteluihin viitaten momentilta jätetään käyttämättä 950 000 mk. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 950 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	—950 000
1982	menoarvio	35 222 000
1981	tilinpäätös	35 803 992
1980	„	7 447 619

46. *Kerhotoiminnan tukeminen*

1. *Valtionapu palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 30 200 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Kun sosiaaliturvamaksuihin varatusta valtionavusta voidaan vähentää 4 400 mk, lisäys on 25 800 mk. Alamomentin loppusumma on 11 619 200 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	25 800
1982	menoarvio	15 706 000
1981	tilinpäätös	14 301 240
1980	„	12 875 500

49. *Muu neuvontatyön tukeminen*

1. *Valtionapu palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 6 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomentin loppusumma on 793 200 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	6 000
1982	menoarvio	1 386 000
1981	tilinpäätös	1 263 300
1980	„	1 100 500

31. Maatalouden hintatuki

40. *Eräät maataloustuotteiden tasausvarastointimenot* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 2 000 000 mk käytettäväksi valtioneuvoston tarkemmin määräämin perustein noin 1 000 tonnin lihasäilyke-erän tasausvaraston perustamisesta ja ylläpidosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen.

1982	IV lisämenoarvioesitys	2 000 000

41. *Maataloustuotteiden markkinoinnin edistäminen sekä markkinoinnin ja maatalouden hintatason vakaannuttaminen* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 29 300 000 mk seuraavasti:

1. *Maataloustuotteiden mainonnan tukeminen.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 600 000 mk, mistä 100 000 mk käytettäväksi naudanlihan menekin lisäämiseksi suoritettavan kotimaisen mainonnan tukemiseen ja 500 000 mk juuston mainonnan tukemiseen ulkomailla. Alamomentin loppusumma on enintään 3 100 000 mk.

2. *Maataloustuotteiden vientituki.* Kuluvan vuoden toiseen lisämenoarvioon viitaten alamomentin määrärahasta vähennettiin 17 000 000 mk sekä sen lisäksi ensimmäisen ja toisen lisämenoarvion mukaisesti alamomentilta säästyy ja jätetään käyttämättä 83 000 000 mk, jolloin alamomentille jäi käytettäväksi 1 402 000 000 mk. Kun maataloustuotteiden kuluvan vuoden vientituen tarpeeksi tällä hetkellä arvioidaan kuitenkin muodostuvan 1 452 000 000 mk, ehdotetaan, että edellä mainitun 83 000 000 markan säästön asemesta alamomentilta säästyy ja jätetään käyttämättä vain 33 000 000 mk. Alamomentin loppusumma ei edellä olevan johdosta muutu.

3. *Muu maataloustuotteiden markkinoinnin edistäminen sekä markkinoinnin ja maatalouden hintatason vakaannuttaminen.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 62 600 000 mk, mikä aiheutuu maksettavien hinnanalennuskorvausten tason noususta ja voin varastointimäärien kasvusta. Kun käyttösuunnitelman kohdista meijeri- ja kotivoin hinnanalennuskorvaus, rukiin hinnanalennuskorvaus ja ruokaperunan

hintatason vakaannuttaminen voidaan vähentää yhteensä 33 900 000 mk, ehdotetaan alamomentille lisäystä 28 700 000 mk. Alamomentin loppusumma on 407 700 000 mk.

Muutokset käyttösuunnitelmaan:	mk
Meijeri- ja kotivoin hinnanalennuskorvaus	— 26 900 000
Voin alennusmyynti teollisuudelle	21 500 000
Rukiin hinnanalennuskorvaus	— 5 000 000
Kotimaisten öljykasvien hinnanalennuskorvaus	31 800 000
Perunajauhon hinnanalennuskorvaus	4 300 000
Ruokaperunan hintatason vakaannuttaminen	— 2 000 000
Voin varastointi	5 000 000
Yhteensä	28 700 000

1982 IV lisämenoarvioesitys	29 300 000
1982 menoarvio	1 866 500 000
1981 tilinpäätös	2 009 174 336
1980 „	1 617 403 610

42. *Viljelmäkoon mukaan maksettava hintapoliittinen tuki* (siirtomääräraha)

Vuonna 1982 hyväksyttyjen maataloustuloratkaisujen lisämenot ovat 56 100 000 mk, minkä johdosta vuodelle 1982 budjetoidusta 65 000 000 markan varauksesta jää käyttämättä 8 900 000 mk. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 8 900 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys	— 8 900 000
1982 menoarvio	472 242 900
1981 tilinpäätös	407 242 900
1980 „	327 242 900

43. *Muu maatalouden hintapoliittinen tuki* (siirtomääräraha)

1. *Alueittainen hintapoliittinen tuki.* Vuonna 1982 hyväksyttyjen maataloustuloratkaisujen lisämenot ovat 55 000 000 mk, minkä johdosta vuodelle 1982 budjetoidusta 65 000 000 markan varauksesta jää käyttämättä 10 000 000 mk. Tämän johdosta alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 10 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 469 704 400 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys	— 10 000 000
1982 II lisämenoarvio	57 100 000
1982 I lisämenoarvio	280 000 000
1982 menoarvio	1 249 004 400
1981 tilinpäätös	1 294 004 400
1980 „	1 029 004 400

44. *Sokerintuotannon tukeminen* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 19 600 000 mk, mistä 19 000 000 mk kotimaisen sokerin tuotannosta annetussa laissa (579/78) tarkoitettujen vuoden 1982 juurikassatoa koskevien korvausten ennakkosuorituksia varten ja 600 000 mk käytettäväksi kotimaisten tärkkelysmakeuttajien hintojen alentamiseen. Tukeen tarvittavat varat peritään vuoden 1983 aikana sokerituotteiden valmisteverona.

1982 IV lisämenoarvioesitys	19 600 000
1982 menoarvio	90 000 000
1981 tilinpäätös	68 363 184
1980 „	116 227 257

49. *Leipäviljan tuotantopalkkio* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan 12 000 000 mk leipäviljan viljelyn tuotantopalkkioista annetun lain (369/82) mukaisia tuotantopalkkioita varten. Lisäys aiheutuu leipäviljan viljelyalan arvioitua suuremmasta kasvusta. Kuluvan vuoden toisessa lisämenoarviossa tämän momentin perusteluissa todettujen viljan tuontimaksujen kertyminen siirtyy momentin 11.06.02 perusteluihin viitaten maksulykkäysten vuoksi myöhemmin tuloutettavaksi. Kun viljan tuontimaksujen kertymä samalla jää aikaisemmin arvioitua pienemmäksi, ei nyt ehdotettua lisäystä ole tarkoitus kattaa momentille 11.06.02 kertyvillä viljan tuontimaksuilla.

1982 IV lisämenoarvioesitys	12 000 000
1982 II lisämenoarvio	70 000 000

32. Muu maatalouden tukeminen ja rationalisointi

46. *Satovahinkojen johdosta myönnettävien korkotukilainojen menot* (arviomääräraha)

Kun vuosien 1978—79 satovahinkojen johdosta myönnettyjen korkotukilainojen korko-

hyvityksiä jää käyttämättä 2 000 000 mk ja vuoden 1981 satovahinkojen johdosta myönnettyjen korkotukilainojen korkohyvityksiä jää kuluvana vuonna käyttämättä 14 000 000 mk, ehdotetaan momentilta vähennettäväksi 16 000 000 mk.

1983 IV lisämenoarvioesitys ..	— 16 000 000
1982 I lisämenoarvio	28 500 000
1982 menoarvio	12 000 000
1981 tilinpäätös	14 387 029
1980 „	17 905 522

33. Eräät ylituotannon supistamista tarkoittavat menot

42. *Tuotannonmuutoskorvaukset* (siirtomääräraha)

Momentilta jää käyttämättä ja vuodelle 1983 siirtämättä 7 000 000 mk. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 7 000 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys ..	— 7 000 000
1982 menoarvio	90 000 000
1981 tilinpäätös	40 000 000
1980 „	55 000 000

49. *Kananmunatuotannon rajoittamisesta aiheutuvat menot* (siirtomääräraha)

Momentilta jää käyttämättä ja vuodelle 1983 siirtämättä 5 000 000 mk. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 5 000 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys ..	— 5 000 000
1982 menoarvio	8 000 000
1981 tilinpäätös	5 000 000
1980 „	10 000 000

38. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

21. *Koe-eläinten hankinta* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 200 000 mk Kannuksen turkiseläintutkimuskoeaseman koe-eläinten hankkimista varten.

1982 IV lisämenoarvioesitys 200 000

75. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 25 000 mk Evon riistantutkimusaseman hoitajan asunnon rakentamisen loppuunsaattamista varten. Hankkeen tarkistettu kustannusarvio on 225 000 mk, tilavuus 250 m³ ja pinta-ala 84 m² sekä yksikkökustannukset 900 mk/m³ ja 2 679 mk/m². Hankkeeseen on aikaisemmin myönnetty 200 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys	25 000
1982 II lisämenoarvio	750 000
1982 menoarvio	4 400 000
1981 tilinpäätös	1 000 000
1980 „	130 000

40. Vesihallinto

43. *Korvaukset Kymijoen Pyhäjärven poikkeusjuoksutuksista*

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 920 000 mk käytettäväksi Kymijoen vesistön Pyhäjärven poikkeuksellisten tulvajuoksutusten vuonna 1981 aiheuttamien vahinkojen vesilain edellyttämään korvaamiseen Kymin Uittoyhdistykselle ja Kymi Kymmene Oy:lle.

1982 IV lisämenoarvioesitys 920 000

45. *Korvaukset vuosien 1981 ja 1982 tulvavahingoista* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 5 000 000 mk käytettäväksi valtioneuvoston tarkemmin määräämin perustein vuosien 1981 ja 1982 poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen osittaiseen korvaamiseen.

1982 IV lisämenoarvioesitys	5 000 000
1981 tilinpäätös	1 000 000

50. Metsähallitus

21. *Luonnon suojelu ja hoito*

3. *Suojametsälain toimeenpanomenot.* Alamomentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että kuluvan vuoden menoarviossa kertamenona porotilalain nojalla perustettavan yhteismetsän metsätaloussuunnitelman laadintaan ja karttahankintoihin osoitetusta määrärahasta voidaan käyttää 15 000 mk suojametsälain mukaisiin varsinaisiin toimeenpanomenoihin. Alamomentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1982 menoarvio	2 819 000
1981 tilinpäätös	1 882 604
1980 „	1 298 753

58. Yksityismetsätalous

40. *Valtionapu metsänparannustöiden yleismenoihin*

1. *Valtionapu palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 441 500 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Kun sosiaaliturvamaksuihin varatusta valtionavusta voidaan vähentää 140 800 mk, lisäys on 300 700 mk. Alamomentin loppusumma on 23 678 700 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys	300 700
1982 menoarvio	37 757 000
1981 tilinpäätös	33 709 832
1980 „	30 314 489

41. *Valtionapu keskusmetsälautakunnille*

Momentille ehdotetaan lisäystä 245 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionapu palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 245 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomentin loppusumma on 5 671 500 mk.

2. *Valtionapu muihin käyttömenoihin.* Alamomentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että atk-menoihin varatusta määrärahasta saadaan käyttää enintään 400 000 mk pientietokonelaitteiston hankintaan. Alamomentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1982 IV lisämenoarvioesitys	245 000
1982 menoarvio	9 906 000
1981 tilinpäätös	8 403 362
1980 „	7 262 719

42. *Valtionapu piirimetsälautakunnille*

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 852 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionapu palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 2 302 000 mk, mistä 2 112 000 mk aiheutuu palvelussuhteen ehtojen tarkistuksesta ja 190 000 mk tilapäisen henkilöstön edelleen palkkaamisesta. Alamomentin loppusumma on 49 605 000 mk.

2. *Valtionapu muihin käyttömenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 550 000 mk, mistä 50 000 mk aiheutuu kertaluonteisesta menosta Hyöteikön yhteismetsän ensimmäisen metsätaloussuunnitelman laatimista varten sekä 500 000 mk lähinnä piirimetsälautakuntien toimitusmaksutulojen ja muun tulorahoituksen suhteellisesta heikentymisestä. Alamomentin loppusumma on 28 735 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys	2 852 000
1982 II lisämenoarvio	900 000
1982 menoarvio	74 588 000
1981 tilinpäätös	67 572 900
1980 „	60 410 790

43. *Eräät Pohjois-Suomen myrskyvahingoista aiheutuneet menot* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 1 000 000 mk käytettäväksi Lapin piirimetsälautakunnalle myrskyvahingoista aiheutuneisiin menoihin.

Käyttösuunnitelma:	mk
Palkkausmenot	450 000
Kulutusmenot	180 000
Eräiden lisäkustannusten korvaaminen	370 000
Yhteensä	1 000 000

1982 IV lisämenoarvioesitys	1 000 000

83. *Metsänparannuslainat* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 4 500 000 mk metsänparannuslain (413/67) mukaisia lainoja varten käytettäväksi taimikonhoitotöihin työllisyyttä tukevalla tavalla.

1982 IV lisämenoarvioesitys	4 500 000
1982 II lisämenoarvio	14 500 000
1982 menoarvio	120 000 000
1981 tilinpäätös	110 000 000
1980 „	125 000 000

70. Maatalouden tutkimuskeskus

27. *Maataloudelliset yhteistutkimukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 250 000 mk viljelijäväestön ja palkansaajaväestön tulotasoeroja selvittävän tutkimuksen käynnistämistä varten.

1982 IV lisämenoarvioesitys	250 000
1982 menoarvio	3 000 000
1981 tilinpäätös	1 800 000
1980 „	700 000

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 920 000 mk seuraavasti:

1. *Keskeneräiset työt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 850 000 mk Lintupajun navetan peruskorjausta varten. Hankkeen tarkistettu kustannusarvio on 4 250 000 mk, hyötypinta-ala 2 270 m² ja tilavuus 10 900 m³ sekä vastaavat yksikkökustannukset 1 926 mk/m² ja 390 mk/m³. Hankkeeseen on aikaisemmin myönnetty 3 400 000 mk. Alamomentin loppusumma on 5 185 000 mk.

2. *Uudet työt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 70 000 mk lintupajun koenavetan laakasiilojen rakentamistöiden loppuunsaattamista varten. Hankkeen tarkistettu kustannusarvio on 370 000 mk ja hyötypinta-ala 650 m², jolloin vastaava yksikkökustannus on 569 mk/m². Hankkeeseen on aikaisemmin myönnetty 300 000 mk. Alamomentin loppusumma on 1 370 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys	920 000
1982 menoarvio	5 835 000
1981 tilinpäätös	16 570 000
1980 „	20 300 000

80. Eläinlääkintätoimi

25. *Eläintautien ehkäiseminen ja muu eläinlääkintähuolto* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahasta saadaan käyttää enintään 5 000 mk sikojen trikiinitartunnan vuoksi aiheutuneiden taloudellisten menetysten korvaamiseen. Momentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1982 menoarvio	1 690 000
1981 tilinpäätös	1 552 699
1980 „	1 709 032

95. Metsähallituksen metsät

21. *Puutavaran hankinta ja myynti* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 66 000 000 mk lähinnä Lapin myrskytuhojen aiheuttamien hankintamäärien ja -kustannusten nousun johdosta. Samalla kertyy tuloihin lisäystä 100 000 000 mk momentille 14.45.02.

1982 IV lisämenoarvioesitys ...	66 000 000
1982 menoarvio	395 000 000
1981 tilinpäätös	412 401 834
1980 „	343 015 500

88. *Maan hankkiminen* (siirtomääräraha)

Valtion metsätaloutta varten ehdotetaan hankittavaksi valtion maiden rajalla ja välittömässä läheisyydessä sijaitsevia alueita noin 20 500 hehtaaria Enso-Gutzeit Osakeyhtiöltä. Edellä olevan johdosta momentille ehdotetaan lisäystä 105 000 000 mk. Maan hankinta on tarkoitus rahoittaa siten, että valtio ottaa vastatakseen kauppasummaa vastaavan määrän Enso-Gutzeit Oy:n velkoja.

1982 IV lisämenoarvioesitys ...	105 000 000
1982 menoarvio	7 000 000
1981 tilinpäätös	10 000 000
1980 „	23 000 000

96. Metsäntutkimuslaitoksen metsät

21. *Metsien hoito* (siirtomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 80 000 mk, mikä aiheutuu palkkauskustannusten noususta ja metsänhoitotöiden lisääntymisestä. Samalla kertyy tuloihin lisäystä 80 000 mk momentille 14.46.01.

1982	IV lisämenoarvioesitys	80 000
1982	menoarvio	1 650 000
1981	tilinpäätös	1 500 000
1980	„	1 361 000

99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot

47. *Korvaukset maataloustuotteiden markkinoinnissa aiheutuneista satunnaistappioista*
Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että määrärahaa saadaan käyttää vuosina 1979—80 myytyjen peruna- ja juurikasvierien saamatta jääneestä kauppahinnasta viljelijöille aiheutuneiden tappioiden osittaiseen korvaamiseen. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta määrärahaa.

1982	II lisämenoarvio	110 000

Pääluokka 31

LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Liikenneministeriö

24. *Kansainvälinen yhteistyö* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 450 000 mk Suomen osuutena yhteispohjoismaisen satelliittihankkeen tutkimuksesta vuonna 1982 aiheutuviin menoihin.

1982	IV lisämenoarvioesitys	450 000
1982	menoarvio	320 000
1981	tilinpäätös	704 600
1980	„	217 633

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)
2. *Sekalaiset menot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 908 000 mk uuden tielainsäädännön tiedotustoiminnan aiheuttamia arvioitua suurempia menoja varten. Alamomentin loppusumma on 3 898 500 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	908 000
1982	menoarvio	3 014 500
1981	tilinpäätös	2 792 846
1980	„	2 056 670

20. Tie- ja vesirakennushallinto

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen sekä määrärahaoikaisun johdosta lisäystä 16 470 000 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 6 900 000 mk. Alamomentin loppusumma on 158 974 300 mk.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsuhdepalkat.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 6 530 000 mk. Alamomentin loppusumma on 60 895 000 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 2 060 000 mk. Alamomentin loppusumma on 7 120 100 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 980 000 mk. Alamomentin loppusumma on 16 301 200 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	16 470 000
1982	menoarvio	234 222 000
1981	tilinpäätös	227 660 250
1980	„	202 693 252

24. Tiet

35. *Kunnille suoritettavasta katumaksusta annetun lain mukaiset korvaukset* (arviomääräraha)

Kuluvan vuoden kolmanteen lisämenoarvioesitykseen viitaten momentilta säästyy ja jätetään käyttämättä 6 000 000 mk. Tämän lisäksi momentilta jää vielä käyttämättä 4 000 000 mk, mikä ehdotetaan momentilta vähennettäväksi.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	— 4 000 000
1982	menoarvio	35 000 000
1981	tilinpäätös	8 982 852

27. Vesitiet

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsuhdepalkat.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 590 000 mk Saimaan kanavalle palkattavia osavuotisia tilapäisiä toimihenkilöitä varten. Alamomentin loppusumma on 4 442 600 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	590 000
1982	menoarvio	11 451 000
1981	tilinpäätös	10 461 737
1980	„	8 948 767

40. Autorekisterikeskus

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

1. *Peruspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 5 628 600 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomentin loppusumma on 43 488 100 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	5 628 600
1982	II lisämenoarvio	1 451 000
1982	menoarvio	48 305 000
1981	tilinpäätös	47 431 445
1980	„	40 273 047

22. *Tunnusmerkkikilpien hankinnat* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk kilpien kysynnän lisääntymisen johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	1 000 000
1982	menoarvio	3 300 000
1981	tilinpäätös	2 899 371
1980	„	2 999 993

47. Ilmailuhallinto

14. *Kunnossapito- ja käyttömenot* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 200 000 mk, mikä aiheutuu lennonvarmistustoiminnassa tarvittavien laitteiden kunnossapidon lisääntymisestä ja kustannusten noususta.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Ilmailuviestitoiminnan palkat	500 000
Ilmailuviestitoiminnan huolto- ja muut käyttömenot	700 000
Yhteensä	1 200 000

1982	IV lisämenoarvioesitys	1 200 000
1982	II lisämenoarvio	230 000
1982	menoarvio	74 000 000
1981	tilinpäätös	68 980 000
1980	„	54 914 247

41. *Valtionapu eräiden lentokenttien rakentamiseen ja ylläpitoon*

Momentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk, mikä aiheutuu Kuusamon lentokentän ylläpitoon edellisinä vuosina myönnettyjen kunnan avustusten lakkaamisesta kuluvana vuonna ja korvaamisesta valtionavustuksilla.

1982	IV lisämenoarvioesitys	200 000
1982	menoarvio	4 150 000
1981	tilinpäätös	4 700 000
1980	„	4 999 475

50. Ilmatieteen laitos

70. *Kaluston hankkiminen* (siirtomäärähä)

Momentille ehdotetaan lisäystä 380 000 mk Ulkokallan automaattisen sääaseman laitteiston uusimista varten Perämeren ja Pohjois-Suomen sääpalvelun parantamiseksi.

1982	IV lisämenoarvioesitys	380 000
1982	II lisämenoarvio	350 000
1982	menoarvio	2 190 000
1981	tilinpäätös	3 680 000
1980	„	2 200 000

55. Eräät tietoliikennekorvaukset ja -avustukset

42. *Lehdistön yleinen kuljetustuki*

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk kuljetustuen arvioitua suuremman tarpeen johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	2 000 000
1982	menoarvio	288 000 000
1981	tilinpäätös	254 329 637
1980	„	209 617 507

56. Korvaukset posti- ja telelaitokselle valtion virkalähetyksistä

24. *Korvaus posti- ja telelaitokselle valtion viranomaisten lähettämistä erityispalveluina toimitettavista virkalähetyksistä ja postiennakkolähetyksistä* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 4 000 000 mk liikenteen lisääntymisen johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	4 000 000
1982	menoarvio	17 500 000
1981	tilinpäätös	17 445 300
1980	„	14 458 649

90. Valtionrautatiet

60. *Siirto Valtionrautateiden uudistusrahastoon*

Lain nojalla Valtionrautateiden uudistusrahastoon siirretään määräraha, joka vastaa alkuperäiseen tarkoitukseen kelpaamattoman ja poistetun kaluston sekä muun omaisuuden myynnistä saatuja tuloja. Kun vuonna 1981 kertyi myyntituloja 11 572 800 mk arvioitua enemmän, ehdotetaan momentille uudistusrahastoon siirtoa varten lisäystä 11 572 800 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	11 572 800
1982	III lisämenoarvioesitys	2 905 000
1982	II lisämenoarvio	805 000
1982	menoarvio	163 150 000
1981	tilinpäätös	188 238 000
1980	„	195 320 000

94. Posti- ja telelaitos

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 18 500 000 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 14 000 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen sekä kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa toteutettuihin rakennemuutoksiin liittyvien määrärahojen oikaisun johdosta. Alamomentin loppusumma on 1 083 452 900 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Virkapukuoikeuden laajentumisen, palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen sekä arvioitua suuremman liikenteen kasvun johdosta alamomentille ehdotetaan lisäystä 4 500 000 mk, mistä 500 000 mk virkapukuavustuksiin ja 4 000 000 mk eräisiin palkkioihin ja lisiin. Alamomentin loppusumma on 200 019 500 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys ..	18 500 000
1982 II lisämenoarvio	500 000
1982 menoarvio	2 104 107 000
1981 tilinpäätös	1 877 688 301
1980 „	1 651 688 672

05. *Eläkkeet* (arviomääräraha)

1. *Vakinaiset eläkkeet ja ennen myönnetyt ylimääräiset eläkkeet.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 6 000 000 mk eläkemenojen arvioitua suuremman kasvun johdosta. Alamomentin loppusumma on 251 000 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys ...	6 000 000
1982 menoarvio	295 000 000
1981 tilinpäätös	256 900 920
1980 „	219 846 175

12. *Moottoriajoneuvojen ja postivaunujen käyttö ja kunnossapito sekä autovarikkotoiminta* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 12 000 000 mk polttoainemenojen ja vieraiden palvelujen arvioitua suuremman tarpeen johdosta.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Polttoaineet	7 000 000
Muu materiaali	5 000 000
Yhteensä	12 000 000

1982 IV lisämenoarvioesitys ...	12 000 000
1982 menoarvio	105 500 000
1981 tilinpäätös	94 198 406
1980 „	75 430 405

29. *Muut käyttömenot* (arviomääräraha)

3. *Sekalaiset käyttömenot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 9 500 000 mk, mikä aiheutuu arvioitua suuremmasta kustannusten noususta, eräiden korvausperusteiden tarkistuksista, maksujen ja palkkioiden korotuksista sekä turvallisuustoiminnan lisääntymisestä. Alamomentin loppusumma on 195 500 000 mk.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Muut henkilöstömenot	1 000 000
Matkat	500 000
Toimistomenot	2 000 000
Muut menot	6 000 000
Yhteensä	9 500 000

1982 IV lisämenoarvioesitys ...	9 500 000
1982 menoarvio	189 925 000
1981 tilinpäätös	173 321 121
1980 „	145 913 545

60. *Siirto posti- ja telelaitoksen uudistusrahastoon*

Lain nojalla posti- ja telelaitoksen uudistusrahastoon siirretään alkuperäiseen tarkoitukseen kelpaamattoman ja poistetun kaluston sekä muun omaisuuden myynnistä kertyneet tulot. Kun vuonna 1981 kertyi myyntituloja 1 874 000 mk arvioitua enemmän, ehdotetaan momentille uudistusrahastoon siirtoa varten lisäystä 1 874 000 mk.

1982 IV lisämenoarvioesitys ...	1 874 000
1982 III lisämenoarvioesitys ...	13 300 000
1982 II lisämenoarvio	700 000
1982 menoarvio	162 520 600
1981 tilinpäätös	180 048 500
1980 „	187 544 300

95. Posti- ja telelaitoksen konepajat

22. *Turun Asennuspaja* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk toiminnan lisääntymisen johdosta. Vastaavasti momentille 14.05.02 on merkitty tuloa 2 200 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	2 000 000
1982	menoarvio	22 600 000
1981	tilinpäätös	22 065 358
1980	„	19 158 009

23. *Keskusautokorjaamo* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 1 500 000 mk toiminnan lisääntymisen ja kustannusten nousun johdosta. Vastaava tulo on merkitty momentille 14.05.03.

1982	IV lisämenoarvioesitys	1 500 000
1982	II lisämenoarvio	400 000
1982	menoarvio	7 950 000
1981	tilinpäätös	7 705 219
1980	„	6 873 841

Pääluokka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

02. Teollisuuspiirit

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 450 000 mk, mikä aiheutuu atk:n käytön lisäämisestä aluepoliittisia avustuksia koskevien hakemusten käsittelyn nopeuttamiseksi.

1982	IV lisämenoarvioesitys	450 000
1982	II lisämenoarvio	2 650 000
1982	menoarvio	5 800 000
1981	tilinpäätös	5 633 649
1980	„	4 547 159

06. Varmuusvarastointi

41. *Korkotuki turvavarastojen perustamiseen ja ylläpitämiseen* (arviomääräraha)
Vuoden 1982 toisessa lisämenoarviossa on myönnetty 4 000 000 markan määräraha korkotuen maksamiseksi turvavarastojen perustamiseen ja ylläpitämiseen myönnetyille lainoille. Kun ensimmäisten turvavarastointisopimusten solmiminen on siirtynyt 1982 loppupuolelle, siirtyy korkotukien maksaminen vastaavasti kokonaisuudessaan vuodelle 1983. Tarkoitukseen on vuoden 1983 tulo- ja menoarvioesityksessä ehdotettu 8 000 000 mk. Tämän johdosta momentin määräraha 4 000 000 mk jää käyttämättä, mikä ehdotetaan vähennettäväksi.

1982	IV lisämenoarvioesitys	— 4 000 000
1982	II lisämenoarvio	4 000 000

60. *Siirto varmuusvarastorahastoon*
Nestemäisten polttoaineiden varmuusvarastointimaksun tuotto vuodelta 1981 oli 159 958 124 mk, mikä on noin 20 000 000 mk vähemmän kuin vuoden 1981 tulo- ja menoarviossa oli arvioitu. Nestemäisten polttoaineiden varmuusvarastoinnin menot olivat vuonna 1981 yhteensä noin 177 000 000 mk. Myös vuonna 1982 nestemäisten polttoaineiden varmuusvarastointimaksun tuotto jäänee jonkin verran arvioitua pienemmäksi. Kun nestemäisten poltto- ja voiteluaineiden varmuusvarastoinnin menot tulee vuoden 1982 tulo- ja menoarvion luvun 32.06 perustelujen mukaisesti kattaa öljytuotteilta kannettavalla varmuusvarastointimaksulla ehdotetaan, että tarkoitukseen myönnettyjä määrärahoja jätettäisiin vuonna 1982 käyttämättä yhteensä 20 000 000 mk, mistä 15 000 000 mk tältä momentilta ja 5 000 000 mk momentilta 32.06.61. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 15 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	— 15 000 000
1982	menoarvio	180 000 000
1981	tilinpäätös	126 000 000
1980	„	75 000 000

61. *Korvaukset varmuusvarastorahastolle* (arviomääräraha)

Momentin 32.06.60 perusteluihin viitaten ja ottaen huomioon, että korvaukset varmuusvarastorahaston lainojen korko- ja hoitomenoihin jäävät arvioitua pienemmiksi, momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 5 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ...	— 5 000 000
1982	menoarvio	37 200 000
1981	tilinpäätös	12 824 390
1980	„	10 444 403

10. Merenkulkulaitos

Laki työajasta kotimaanliikenteen aluksissa (248/82) on lisännyt työntekijöille kertyvää vapaa-aikaa ja rajoittanut ylitöiden tekemistä. Uusien säännösten mukaisten työaikojen järjestäminen edellyttää yhteysalusten miehitysten vahvistamista.

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 11 041 300 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Luvun perusteluihin viitaten ehdotetaan yhteysalus Kumlingeen perustettavaksi 16. 12. 1982 lukien kaksi ylimääräistä perämiehen 3 l. tointa (V 15) ja ylimääräinen sähkömestarin toimi (V 20). Lisäys on 6 500 mk. Kun alamomentille ehdotetaan lisäystä 4 087 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta, lisäys on 4 093 500 mk. Alamomentin loppusumma on 74 887 000 mk.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsuhdepalkat.* Luvun perusteluihin viitaten ehdotetaan työsuhdepalkkoihin lisäystä 23 300 mk konemestarin ja kuuden kansimiehen palkkaamiseksi 16. 12. 1982 lukien. Lisäksi luvun perusteluissa mainitun lain (248/82) voimaantuloon liittyvien palvelussuhteen ehtojen muutosten johdosta alamomentille ehdotetaan lisäystä 5 903 500 mk, mistä 350 000 mk tilapäisten palkkioina ja 5 553 500 mk työsuhdepalkkoina. Alamomentin loppusumma lisääntyy 5 926 800 mk ja on 60 205 900 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 655 000 mk, mistä 200 000 mk viransijaisten palkkioina, 55 000 mk vuosilomakorvauksina ja 400 000 mk erittelemättöminä uusina palkkoina ja palkkioina. Alamomentin loppusumma on 24 475 800 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 366 000 mk. Alamomentin loppusumma on 11 149 200 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ...	11 041 300
1982	menoarvio	164 886 000
1981	tilinpäätös	155 614 094
1980	„	124 213 237

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

2. *Sekalaiset menot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 6 150 000 mk, mistä 500 000 mk aiheutuu rakennusten ja satamalaitteiden yllättävistä korjaustarpeista, 250 000 mk atkmenojen, 1 000 000 mk alusten poltto- ja voiteluaineiden, 500 000 mk alusten ravintomenojen, 3 000 000 mk alusten muiden toimintamenojen ja 900 000 mk muiden menojen arvioitua suuremmasta kasvusta. Alamomentin loppusumma on 123 450 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys ...	6 150 000
1982	II lisämenoarvio	1 300 000
1982	menoarvio	116 009 300
1981	tilinpäätös	119 388 500
1980	„	90 979 871

34. Lisenssivirasto

70. *Kaluston hankkiminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 000 mk lisähenkilöstön toimistokalusteiden hankkimista varten.

1982	IV lisämenoarvioesitys	1 000
1982	menoarvio	10 000
1981	tilinpäätös	12 417
1980	„	7 807

40. Geologinen tutkimuslaitos

70. *Kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 250 000 mk sivukaikumittaimen hankkimista varten.

1982 IV	lisämenoarvioesitys	250 000
1982	menoarvio	7 500 000
1981	tilinpäätös	5 650 000
1980	„	4 500 000

42. Valtion teknillinen tutkimuskeskus

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 1 850 000 mk seuraavasti:

3. *Suunnittelu.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 900 000 mk Outokumpuun sijoitettavan mineraalitekniikan laboratorion suunnittelun jatkamista varten. Tarkoitukseen on aikaisemmin myönnetty 500 000 mk. Alamomentin loppusumma on 1 200 000 mk.

4. *Rakennusten kiinteät prosessilaitteet.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 950 000 mk palotekniikan laboratorion savupäästöjen puhdistuslaitteistoa varten. Alamomentin loppusumma on 1 550 000 mk.

1982 IV	lisämenoarvioesitys	1 850 000
1982 II	lisämenoarvio	350 000
1982	menoarvio	17 100 000
1981	tilinpäätös	13 790 000
1980	„	8 920 000

50. Teollisuuden edistäminen

46. *Valtionapu Pohjois-Suomen myrskytuhoalueen puunkorjuuta varten* (siirtomääräraha)
Pohjois-Suomea kohdannut myrsky kaatoi puita arviolta 3 milj. m^3. Myrskyn jäljiltä korjataan puuta yksityismetsistä noin 2 milj. m^3 ja valtion mailta noin 1 milj. m^3. Puiden korjuun ja hankinnan nopeuttamiseksi on tarpeen myöntää avustusta valtion varoista.

Momentille ehdotetaan 19 800 000 mk rahoitustuen myöntämiseksi kauppa- ja teollisuusministeriön määräämin perustein Lapin läänissä sekä Iin, Yli-Iin, Kuivaniemen ja Pudasjärven kunnissa myrskyn takia hakattavien puiden hankinnan rahoittamiseen. Avustuksena myönnettäisiin mäntytukista 11,50 mk/m^3 sekä kuusitukista ja kuitupuusta 7,50 mk/m^3 yksityismetsistä 22. 9. 1982—30. 6. 1983 välisenä aikana tehtyjen puukauppojen osalta yhteensä enintään 2 milj. m^3:n puumäärän ostoon.

1982 IV lisämenoarvioesitys 19 800 000

88. *Osakepääomien korotukset* (siirtomääräraha)

5. *Valvilla Oy:n osakepääoman korottaminen.* Valvilla Oy:n toimintaa ovat koko sen olemassaolon ajan leimanneet sopeutumisvaikeudet muuttuviin markkinoihin ja siitä aiheutuneet kannattavuusongelmat sekä toimintojen supistukset.

Valvilla Oy:n keskeisenä tehtävänä on turvata maamme villakangastuotanto myös kriisitilanteessa. Erityisesti tästä syystä sekä työllisyysnäkökohtien vuoksi yhtiön toimintaa pyritään jatkamaan ainakin toistaiseksi osakeyhtiön muodossa. Parantamalla yhtiön rahoitusrakennetta ja sisäistä tehokkuutta saattaa olla mahdollista pitää tappiot siedettävinä huolimatta kansainvälisen kilpailutilanteen muutoksesta, joka ei ole suotuisa teollisuusmaissa tapahtuvalle tekstiilituotannolle.

Yhtiön jatkuvat tappiot ovat johtaneet siihen, että osakeyhtiölain mukainen selvitystilaraja (oma pääoma ⅓ osakepääomasta) tultaisiin alittamaan tämän vuoden tilinpäätöksessä. Tänä vuonna syntyväksi arvioidun 33 000 000 markan tappion jälkeen oma pääoma olisi 21 % osakepääomasta. Yhtiön käyttökate ei ole riittänyt kattamaan korkokuluja, jotka ovat suhteellisen suuret yhtiön velkaantuneisuudesta johtuen. Tämän vuoden tappiota ovat lisänneet myös ulkomaisten tytäryhtiöiden lopettaminen ja devalvaatio.

Osakeyhtiölain selvitystilasäännösten edellyttämänä toimenpiteenä Valvilla Oy:n hallitus

on kutsunut välittömästi koolle ylimääräisen yhtiökokouksen päättämään osakepääoman alentamisesta kertyneiden tappioiden kattamiseksi. Osakepääoman alentaminen edellyttää yhtiöjärjestyksen muuttamista. Ehdotus yhtiökokoukselle käsittää yhtiöjärjestyksen muutoksen, jolla osakepääoman alaraja 50 000 000 mk poistetaan ja osakepääoman alentamisen 70 000 000 markalla siten, että 37 000 000 mk käytetään edellisten tilikausien tappioiden kattamiseen ja 33 000 000 mk siirretään vararahastoon vuoden 1982 tappioiden kattamista varten. Osakepääoma 1. 1. 1983 on tällöin 18 000 000 mk.

Vuoden 1983 tulo- ja menoarvioesitys sisältää 10 000 000 markan määrärahan Valvilla Oy:n osakepääoman korotusta varten "yhtiön rahoituksellisen aseman parantamiseksi ja myös huomioon ottaen osakeyhtiölain säännökset osakeyhtiöltä vaadittavasta vakavaraisuudesta".

Edellä esitetyn perusteella ehdotetaan, että eduskunta osaltaan hyväksyisi Valvilla Oy:n osakepääoman alentamisen 70 000 000 markalla. Alamomentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1982	III lisämenoarvio	90 000 000
1982	II lisämenoarvio	20 000 000
1982	menoarvio	64 000 000
1981	tilinpäätös	162 002 000
1980	„	179 000 000

60. Ulkomaankaupan edistäminen

45. *Valtionavustus Suomen Ulkomaankauppaliitto r.y:lle*

Uuden viejärekisterin arvioitua laajempien perustamistöiden loppuun saattamiseksi momentille ehdotetaan lisäystä 120 000 mk. Tarkoitukseen on aikaisemmin myönnetty 350 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	120 000
1982	II lisämenoarvio	40 000
1982	menoarvio	8 000 000
1981	tilinpäätös	6 900 000
1980	„	5 716 000

61. Kotimaankaupan edistäminen

41. *Haja-asutusalueiden vähittäiskaupan investointiavustus* (arviomääräraha)

Haja-asutusalueiden vähittäiskaupan rahoitustuesta annetun lain (1086/74, muut. 184/79 ja 935/81) mukaisiin kaupan investointiavustuksiin kohdistuvan kysynnän lisääntymisen johdosta ehdotetaan, että vuonna 1982 saataisiin myöntää mainittuja investointiavustuksia 250 000 mk vuoden 1982 tulo- ja menoarviossa hyväksytyn 2 500 000 markan myöntämisvaltuuden lisäksi. Avustusten maksatus on tarkoitus suorittaa vuosien 1982 ja 1983 määrärahasta. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1982	menoarvio	2 000 000
1981	tilinpäätös	1 724 667
1980	„	1 331 746

70. Kehitysalueiden teollisuuden edistäminen

45. *Eräiden kehitysalueilla sijaitsevien hankkeiden korkotuki* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 9 150 000 mk seuraavasti:

6. *Outokumpu Oy:n Tornion jaloterästehtaan rakentamislainojen korkotuki.* Outokumpu Oy:n Tornion jaloterästehtaan rakentamisen tukemisesta annetun lain (494/73, muut. 434/76) edellyttämiä korkohyvityksiä varten alamomentille merkitään lisäystä 6 500 000 mk, mikä aiheutuu valuuttakurssien muutoksista ja menoarvion tarkistuksesta. Alamomentin loppusumma on 27 500 000 mk.

7. *Enso-Gutzeit Osakeyhtiön Pankakosken kartonkitehtaan uudistustöihin tarkoitettujen lainojen korkotuki.* Enso-Gutzeit Osakeyhtiön Pankakosken kartonkitehtaan uudistustöiden tukemisesta annetun lain (836/77) edellyttä-

miä korkohyvityksiä varten alamomentille merkitään lähinnä valuuttakurssien muutosten johdosta lisäystä 2 650 000 mk. Alamomentin loppusumma on 10 250 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	9 150 000
1982	menoarvio	42 740 000
1981	tilinpäätös	55 084 456
1980	„	58 295 603

92. Valtion polttoainekeskus

76. *Jalostuslaitokset* (siirtomääräraha)
Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että Haapavedelle sijoitettavaksi suunnitellun puristetehtaan suunnitteluun ja tutkimuksiin osoitettua 3 000 000 markan määrärahaa saadaan käyttää myös muihin turpeen jalostuksen tutkimiseen ja kehittämiseen liittyviin hankkeisiin. Momentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1982	menoarvio	4 000 000
1981	tilinpäätös	6 100 000

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sosiaali- ja terveysministeriö

22. *Kehittämistoiminta*
Momentille ehdotetaan lisäystä 95 000 mk sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelua ja valtionosuutta koskevan lainsäädännön uudistamiseen liittyvän atk-yleissuunnitelman laadinnan ja atk-tietopalvelun menoja varten.

1982	IV lisämenoarvioesitys	95 000
1982	II lisämenoarvio	90 000
1982	menoarvio	360 000
1981	tilinpäätös	325 000
1980	„	293 558

15. Perhekustannusten tasaus

31. *Valtionosuus kunnille elatustuesta aiheutuviin kustannuksiin* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 19 000 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta ja aikaisemmilta vuosilta siirtyneiden valtionosuuksien ennakoitua suuremmasta määrästä.

1982	IV lisämenoarvioesitys	19 000 000
1982	menoarvio	132 936 000
1981	tilinpäätös	117 467 687
1980	„	104 814 634

17. Yleinen perhe-eläke

50. *Yleinen perhe-eläke* (arviomääräraha)
Momentilta jää käyttämättä 9 000 000 mk. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 9 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	— 9 000 000
1982	menoarvio	220 000 000
1981	tilinpäätös	197 690 473
1980	„	172 247 712

20. Vanhuus- ja työkyvyttömyysvakuutus

60. *Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)
Momentille merkitään lisäystä 21 000 000 mk, mikä aiheutuu valtion tukiosaosuuden noususta ja tukiosan saajien lukumäärän kasvusta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	21 000 000
1982	menoarvio	465 000 000
1981	tilinpäätös	551 086 379
1980	„	533 849 229

21. Sotilasvammakorvaukset ja sotaeläkkeet

52. *Rintamasotilaseläkkeet ja asumistuki* (arviomääräraha)

Momentilta jää käyttämättä 10 000 000 mk. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 10 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	— 10 000 000
1982	II lisämenoarvio	28 000 000
1982	menoarvio	546 000 000
1981	tilinpäätös	421 219 743
1980	„	313 203 066

23. Asevelvollisten ja heidän omaistensa avustaminen

50. *Sotilasavustukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 13 000 000 mk, mikä aiheutuu sotilasavustuksen saajien ennakoitua suuremmasta määrästä ja aikaisemmilta vuosilta siirtyneiden valtion osuuksien ennakoitua suuremmasta määrästä.

1982	IV lisämenoarvioesitys	13 000 000
1982	menoarvio	21 743 000
1981	tilinpäätös	27 818 023
1980	„	18 820 388

38. Lasten päivähoito

30. *Valtionosuus kunnille lasten päiväkotien käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 21 000 000 mk ennakoitua suuremman kustannusten nousun johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	21 000 000
1982	menoarvio	490 069 000
1981	tilinpäätös	409 246 385
1980	„	327 572 435

31. *Valtionosuus kunnille ohjatusta perhepäivähoidosta aiheutuviin käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 35 000 000 mk ennakoitua suuremman kustannusten nousun johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	35 000 000
1982	menoarvio	308 984 000
1981	tilinpäätös	267 561 028
1980	„	199 424 725

41. Lasten ja nuorten kasvatus ja huolto

54. *Valtionavustus yksityisten koulukotien rakentamiseen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 325 000 mk Pohjolan poikakodin lisärakennuksen rakennuskustannusarvion nousun johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	325 000
1982	menoarvio	825 000
1981	tilinpäätös	1 825 000
1980	„	1 575 000

44. Invalidihuolto

54. *Valtion korvaus yksilöllisen invalidihuollon kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 25 000 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta ja invalidihuollon päätösten arvioitua suuremmasta lisääntymisestä.

1982	IV lisämenoarvioesitys	25 000 000
1982	menoarvio	120 000 000
1981	tilinpäätös	112 698 735
1980	„	93 411 702

46. Kunnallinen kehitysvammaisten erityishuolto

30. *Valtionosuus kunnallisen kehitysvammaisten erityishuollon käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 19 000 000 mk ennakoitua suuremman kustannusten nousun johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys ...	19 000 000
1982	II lisämenoarvio	1 130 900
1982	menoarvio	329 186 000
1981	tilinpäätös	282 185 319
1980	„	234 095 472

53. Valtion päihdehuoltolat

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 80 000 mk, mikä aiheutuu Järvenpään sosiaalisairaalan kartanorakennuksen peruskorjaus- ja muutostyön kustannusarvion tarkistuksesta 2 480 000 markaksi. Hanketta varten on aikaisemmin myönnetty 2 400 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	80 000
1982	menoarvio	1 200 000
1981	tilinpäätös	1 579 200
1980	„	720 800

56. Kodinhoitotoiminta

30. *Valtionosuus kunnille kodinhoitajien toiminnasta aiheutuviin käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Ennakoimattoman tarpeen johdosta momentille ehdotetaan lisäystä 34 000 mk kahden kodinhoitajan palkkaamiseksi.

1982	IV lisämenoarvioesitys ...	34 000
1982	menoarvio	128 007 000
1981	tilinpäätös	102 693 183
1980	„	88 612 507

32. *Valtionosuus kunnille kotiavustajatoiminnasta aiheutuviin käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentilta jää käyttämättä 8 000 000 mk. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 8 000 000 mk.

Lisäksi ehdotetaan, että ennakoimattoman tarpeen johdosta saadaan palkata kaksi kotiavustajaa. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1982	IV lisämenoarvioesitys ..	— 8 000 000
1982	menoarvio	36 551 000

63. Valtion sairaalat

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk Kätilöopiston sairaalan peruskorjaustöitä varten.

1982	IV lisämenoarvioesitys	1 000 000
1982	II lisämenoarvio	1 000 000
1982	menoarvio	3 500 000
1981	tilinpäätös	7 500 000
1980	„	3 780 000

72. Keskussairaaloiden rakentaminen

74. *Keskussairaaloiden rakentaminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 200 000 mk Turun yliopistollisen keskussairaalan vastaiseen laajennukseen tarvittavan ns. Kupittaan Saven alueen oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja, alueen vartioimiskustannuksia sekä alueella olevien rakennusten purkamista ja hallintaan kuuluvista tehtävistä aiheutuvia kustannuksia varten.

1982	IV lisämenoarvioesitys	200 000

75. Kunnallinen kansanterveystyö

30. *Valtionosuus kunnille terveyskeskusten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Kuluvan vuoden kolmanteen lisämenoarvioesitykseen viitaten momentilta säästyy ja jätetään käyttämättä 60 000 000 mk. Tämän lisäksi momentilta voidaan vielä jättää käyttämättä 10 000 000 mk, mikä ehdotetaan momentilta vähennettäväksi.

Lisäksi ehdotetaan, että työajan lyhenemisestä aiheutuneiden ylityöjärjestelyjen vähentämiseksi sekä aiemmin valmistuneiden hankkeiden käyttöönoton johdosta voidaan palkata enintään 40 uutta henkilöä. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1982	IV lisämenoarvioesitys	— 10 000 000
1982	menoarvio	2 117 602 000
1981	tilinpäätös	1 623 296 296
1980	„	1 372 663 085

35. *Valtion korvaus terveyskeskuksille eräiden potilaiden hoitoon* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 1 000 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta ja potilasmäärän lisääntymisestä.

1982	IV lisämenoarvioesitys	1 000 000
1982	menoarvio	1 800 000
1981	tilinpäätös	1 759 094
1980	„	1 465 701

37. *Valtion korvaus eräiden tautien vastustamisesta ja hoidosta aiheutuviin kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 7 000 000 mk, mikä aiheutuu sukupuolitautien vastustamisen ja hoidon sekä hengityshalvauspotilaiden hoidon ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	7 000 000
1982	menoarvio	23 300 000
1981	tilinpäätös	19 593 373
1980	„	17 404 715

76. Kunnallinen erikoissairaanhoito

30. *Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoitolaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Kuluvan vuoden toiseen lisämenoarvioon ja kolmanteen lisämenoarvioesitykseen viitaten momentilta säästyy ja jätetään käyttämättä 30 535 700 mk. Tämän lisäksi momentilta voidaan vielä jättää käyttämättä 20 000 000 mk, mikä ehdotetaan momentilta vähennettäväksi.

Lisäksi ehdotetaan, että työajan lyhenemisestä aiheutuneiden ylityöjärjestelyjen vähentämiseksi, Oulun yliopistollisen keskussairaalan lasten syöpäosaston toiminnan käynnistämiseksi sekä aiemmin valmistuneiden hankkeiden käyttöönoton johdosta voidaan palkata enintään 70 uutta henkilöä. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1982	IV lisämenoarvioesitys	— 20 000 000
1982	menoarvio	3 256 907 000
1981	tilinpäätös	2 738 730 680
1980	„	2 346 150 266

34. *Valtion maksuosuus yliopistollisten keskussairaaloiden perustamiskustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 5 600 000 mk ennakoitua suurempien perustamiskustannusten johdosta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	5 600 000
1982	menoarvio	23 000 000
1981	tilinpäätös	17 727 984
1980	„	11 611 839

80. Yksityinen erikoissairaanhoito

52. *Valtionapu kaatumatautisten hoitolaitosten perustamiskustannuksiin*

Momentille ehdotetaan lisäystä 855 000 mk Vaajasalon parantoloiden peruskorjausta varten.

1982	IV lisämenoarvioesitys	855 000
1982	menoarvio	50 000
1981	tilinpäätös	42 996
1980	„	197 030

99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut menot

52. *Valtion osuus työnantajille eräisiin merimiesten matkakustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 2 000 000 mk lähinnä liikenteessä olevien alusten ennakoitua suuremmasta määrästä johtuen.

1982	IV lisämenoarvioesitys	2 000 000
1982	menoarvio	2 200 000
1981	tilinpäätös	5 055 803
1980	„	2 005 635

55. *Valtionavustus Urho Kekkosen Kuntoinstituuttisäätiön tutkimuslaitoksen rakentamiseen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk tutkimuslaitoksen laitteiden ja irtaimiston hankkimista varten.

1982	IV lisämenoarvioesitys	2 000 000
1982	menoarvio	4 500 000
1980	tilinpäätös	500 000

57. *Valtionapu pakolaisten asuntoasioiden hoitamiseksi* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 5 000 000 mk Suomessa asuvien pakolaisten asuntoasioiden järjestämiseksi valtioneuvoston tarkemmin määräämin perustein.

1982	IV lisämenoarvioesitys	5 000 000

Pääluokka 34

TYÖVOIMAMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Työvoimaministeriö

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

2. *Sekalaiset menot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 554 000 mk, mistä 54 000 mk aiheutuu ministeriön virkamiehelle ulkomaisten jatko-opintojen johdosta suoritettavasta ulkomaan päivärahasta sekä matka-, muutto- ja asumiskustannusten korvauksesta ja 500 000 mk rakennusten käyttömenojen arvioitua suuremmasta kasvusta. Alamomentin loppusumma on 12 489 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	554 000
1982	menoarvio	11 953 000
1981	tilinpäätös	10 015 918
1980	„	7 856 708

70. *Kaluston hankkiminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 35 000 mk uusiin toimitiloihin tarvittavaa laitehankintaa sekä työvoima-avustajan kalustohankintoja varten.

1982	IV lisämenoarvioesitys	35 000
1982	menoarvio	164 000
1981	tilinpäätös	463 342
1980	„	83 485

06. Työvoima-asiain piiri- ja paikallishallinto

70. *Kaluston hankkiminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 12 000 mk autopuhelimen hankkimiseksi Rovaniemen työvoimapiirin virka-autoon.

1982	IV lisämenoarvioesitys	12 000
1982	menoarvio	1 635 000
1981	tilinpäätös	1 298 527
1980	„	959 551

89. Palkkaturva

50. *Palkkaturva* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 10 100 000 mk palkkaturvamaksatusten arvioitua suuremman määrän johdosta. Lisäyksestä arvioidaan jäävän 100 000 mk valtion lopulliseksi menoksi ja 10 000 000 markkaa vastaava tulojen lisäys on merkitty momentille 12.34.70.

1982	IV lisämenoarvioesitys	10 100 000
1982	menoarvio	30 000 000
1981	tilinpäätös	34 732 818
1980	„	16 495 519

99. Työvoimaministeriön hallinnonalan muut menot

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 10 700 mk seuraavasti:

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 9 700 mk neuvottelevan virkamiehen sijaisen palkkaamista varten. Alamomentin loppusumma on 1 355 700 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 1 000 mk. Alamomentin loppusumma on 95 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	10 700
1982	menoarvio	1 440 000
1981	tilinpäätös	1 228 967
1980	„	904 333

Pääluokka 35

VALTIONVELKA

01. Kotimaisen velan korko

90. *Kotimaisen pitkäaikaisen velan korko* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 55 040 200 mk vuoden 1982 menoarvioesityksen antamisen jälkeen otettavien lainojen korkoja varten. Lisäys aiheutuu arvioitua suuremmasta kotimaisesta lainanotosta vuonna 1982 sekä lainaehtojen muuttumisesta.

1982	IV lisämenoarvioesitys	55 040 200
1982	menoarvio	914 915 500
1981	tilinpäätös	733 753 011
1980	„	528 907 413

92. *Kotimaisen lyhytaikaisen velan korko* (arviomääräraha)

Valtion maksuvalmiuden turvaamiseksi ja kassavaihteluiden tasaamiseksi ei tarvita lyhytaikaista luottoa vuonna 1982 siinä määrin kuin kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on arvioitu. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 24 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	— 24 000 000
1982	menoarvio	25 000 000
1981	tilinpäätös	3 290 000
1980	„	7 054 738

03. Ulkomaisen velan korko

90. *Ulkomaisen pitkäaikaisen velan korko* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 87 265 600 mk, mikä aiheutuu lähinnä arvioitua suuremmasta lainanotosta vuonna 1981, tehdyistä valuuttakurssimuutoksista sekä korkomenojen kirjaamisperusteiden muuttumisesta.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:

Lainaryhmän/lainan nimi	Korko mk
Obligaatiolainat ..... yhteensä mk 36 662 200	
Vuoden 1977 7,8 %:n jenilaina	6 500 000
Vuoden 1978 8 ¾ %:n dollarilaina	20 000 000
Vuoden 1978 9 %:n dollarilaina	3 200 000
Vuoden 1978 6 %:n DM-laina	2 000 000
Vuoden 1979 4 ¾ %:n sveitsinfrangilaina	2 100 000

Vuoden 1979 8 %:n DM-laina	2 862 200
Muut joukkovelkakirjalainat ..... yhteensä mk 7 257 200	
Vuoden 1971 laina Kansainväliseltä Jälleenrakennuspankilta	540 300
Vuoden 1972 laina Kansainväliseltä Jälleenrakennuspankilta	754 700
Vuoden 1976 7 ¼ %:n sveitsinfrangilaina	656 300
Vuoden 1977 4 ¾ %:n sveitsinfrangilaina	724 000
Vuoden 1977 4 ½ %:n sveitsinfrangilaina	1 854 000
Vuoden 1978 3 ½ %:n sveitsinfrangilaina	1 659 000
Vuoden 1980 5 ½ %:n sveitsinfrangilaina	663 300
Vuoden 1981 5 ⁷/₈ %:n sveitsinfrangilaina	405 600
Velkakirjalainat ..... yhteensä mk 9 122 500	
Vuoden 1978 9,6 %:n dollarilaina	2 031 800
Vuoden 1978 I Hawk-luotto	2 948 100
Vuoden 1978 ruplaluotto	618 100
Vuoden 1979 9 ¾ %:n dollarilaina	1 365 000
Vuoden 1979 9,7 %:n dollarilaina	2 159 500
Muut käyttösuunnitelmaerät ..... yhteensä mk 34 223 700	
Vuoden 1982 menoarvioesityksen antamisen jälkeen otettavat lainat	34 223 700
Yhteensä	87 265 600

1982	IV lisämenoarvioesitys	87 265 600
1982	menoarvio	988 236 400
1981	tilinpäätös	711 888 416
1980	„	534 860 334

05. Kotimaisen velan kuoletus

90. *Kotimaisen pitkäaikaisen velan kuoletus* (arviomääräraha)

Vuoden 1977 peruskouluobligaatiolainan ja vuoden 1978 säästöobligaatiolainojen kuoletusmenoihin varattua määrärahaa jää käyttämättä vuonna 1982 yhteensä 12 000 000 mk. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 12 000 000 mk.

1982	IV lisämenoarvioesitys	— 12 000 000
1982	menoarvio	1 868 238 500
1981	tilinpäätös	1 358 749 362
1980	„	1 234 447 527

07. Ulkomaisen velan kuoletus

90. *Ulkomaisen pitkäaikaisen velan kuoletus* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 33 105 700 mk, mikä aiheutuu vuoden 1978 ruplaluoton lopullisen takaisinmaksun siirtymisestä vuoteen 1982 sekä tehdyistä valuuttakurssimuutoksista.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:

Lainaryhmän/lainan nimi	Kuoletus mk
Muut joukkovelkakirjalainat ..... yhteensä mk 25 193 200	
Vuoden 1977 4 ½ %:n sveitsinfrangilaina	25 193 200
Velkakirjalainat ..... yhteensä mk 7 912 500	
Vuoden 1978 ruplaluotto	7 912 500
Yhteensä	33 105 700

1982	IV lisämenoarvioesitys	33 105 700
1982	menoarvio	476 620 300
1981	tilinpäätös	468 736 536
1980	„	168 255 810

91. *Ulkomaisen lyhytaikaisen velan kuoletus* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 30 000 000 mk, mikä aiheutuu siitä, että kansainvälisille rahoituslaitoksille Suomen jäsenyyden perusteella suoritettavista maksuista annettuja velkakirjoja on jouduttu lunastamaan arvioitua enemmän.

1982	IV lisämenoarvioesitys	30 000 000
1982	menoarvio	56 000 000
1981	tilinpäätös	61 806 136
1980	„	49 183 685

Edellä esitetyn nojalla ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä seuraavat muutokset vuoden 1982 tuloja menoarvioon.

Muutoksia vuoden 1982 tulo- ja menoarvioon

TULOT

Osasto 11

	mk
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	**141 000 000**
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	**— 509 000 000**
01. Tulo- ja varallisuusvero, vähennystä	— 535 000 000
02. Merimiesvero, lisäystä	6 000 000
03. Perintö- ja lahjavero, lisäystä	20 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	**620 000 000**
01. Liikevaihtovero, lisäystä	600 000 000
02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero, lisäystä	15 000 000
03. Apteekkimaksut, lisäystä	5 000 000
06. Tuonnin perusteella kannettavat verot ja maksut	**— 384 000 000**
01. Tuontitulli, vähennystä	— 20 000 000
02. Tuontimaksut, vähennystä	— 334 000 000
09. Tasausvero, vähennystä	— 30 000 000
08. Valmisteverot	**344 000 000**
01. Tupakkavero, lisäystä	10 000 000
03. Olutvero, lisäystä	15 000 000
04. Alkoholijuomavero, lisäystä	15 000 000
06. Elintarviketuotteiden valmistevero, lisäystä	400 000 000
07. Polttoainevero, vähennystä	— 111 000 000
08. Ravintorasvavero, lisäystä	15 000 000
10. Muut verot	**70 000 000**
03. Auto- ja moottoripyörävero, lisäystä	70 000 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	**126 000 000**
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	**16 000 000**
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	16 000 000
29. Opetusministeriön hallinnonala	—
89. Valtion osuus raha-arpajaisten voittovaroista, vähennystä	— 15 000 000
91. Valtion osuus veikkausvoittovaroista, lisäystä	15 000 000
31. Liikenneministeriön hallinnonala	**1 000 000**
40. Autorekisterikeskuksen tulot, lisäystä	1 000 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	**10 000 000**
99. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	10 000 000
34. Työvoimaministeriön hallinnonala	**13 000 000**
70. Palkkaturvamaksujen palautukset, lisäystä	10 000 000
99. Työvoimaministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	3 000 000
39. Muut sekalaiset tulot	**86 000 000**
01. Sakkorahat, lisäystä	20 000 000
02. Valtiolle tilitettävät viivästyskorot, jäämämaksut ja veronlisäykset veronmaksun laiminlyömisestä määräaikana, lisäystä	50 000 000
05. Valtion maaomaisuuden ja tuloa tuottavien oikeuksien myynti, lisäystä	16 000 000

Osasto 13

13. KORKO- JA OSINKOTULOT SEKÄ OSUUS VALTION RAHALAITOSTEN VOITOSTA	**184 200 000**
01. Korkotulot	**163 000 000**
05. Korot muista lainoista, lisäystä	20 000 000
07. Korot talletuksista, lisäystä	120 000 000
08. Korot obligaatioista, lisäystä	23 000 000
03. Osinkotulot	**21 200 000**
01. Osinkotulot valtionenemmistöisistä osakeyhtiöistä, lisäystä	21 200 000

Osasto 14

14. VALTION LIIKEYRITYKSET		**117 500 000**
04. Posti- ja telelaitos		
01. Postitoimen liikennetulot, lisäystä	70 000 000	
02. Valtiolta postitoimen palveluksista saatavat korvaukset, lisäystä	6 300 000	
03. Muilta postitoimen palveluksista saatavat korvaukset, lisäystä	10 000 000	
04. Teletoimen liikennetulot, lisäystä	20 000 000	
06. Autoliikenteen tulot, lisäystä	8 000 000	
07. Sekalaiset tulot, lisäystä	15 000 000	
Käyttötulot yhteensä	129 300 000	
Käyttömenot (31.94.01—29)	46 000 000	
Käyttötalouden rahoituskate, lisäystä		83 300 000
05. Posti- ja telelaitoksen konepajat		
02. Turun Asennuspajan tulot, lisäystä	2 200 000	
03. Keskusautokorjaamon tulot, lisäystä	1 500 000	
Käyttötulot yhteensä	3 700 000	
Käyttömenot (31.95.22—23)	3 500 000	
Käyttötalouden rahoituskate, lisäystä		200 000
07. Valtion ravitsemiskeskus		
01. Ravitsemiskeskuksen käyttötulot, lisäystä	8 000 000	
Käyttömenot (28.94.01—29)	8 000 000	
Käyttötalouden rahoituskate, lisäystä		—
45. Metsähallituksen metsät		
02. Puutavaran hankintatulot, lisäystä	100 000 000	
Käyttötulot yhteensä	100 000 000	
Käyttömenot (30.95.01—29)	66 000 000	
Käyttötalouden rahoituskate, lisäystä		34 000 000

46. Metsäntutkimuslaitoksen metsät

01. Kokeilualueiden käyttötulot, lisäystä	80 000	
Käyttömenot (30.96.01—29)	80 000	
Käyttötalouden rahoituskate, lisäystä		—

Osasto 15

15. LAINAT	**545 000 000**
02. Lainanotto	**545 000 000**
01. Uudet valtionlainat, lisäystä	545 000 000

Lisäys tuloihin: 1 113 700 000

MENOT

Pääluokka 22

		mk
22. EDUSKUNTA		**1 222 000**
05. Eduskuntatalo	(010)	972 000
10. Rakennusten käyttö (arviomääräraha), lisäystä		372 000
75. Eduskuntatalon peruskorjaus (siirtomääräraha), lisäystä		600 000
99. Eduskunnan muut menot	(010)	250 000
22. Parlamenttienvälisen liiton Suomen ryhmän käytettäväksi, lisäystä		250 000

Pääluokka 23

23. VALTIONEUVOSTO		**700 000**
01. Valtioneuvosto	(010)	700 000
21. Käyttövarat, lisäystä		700 000

Pääluokka 24

24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		**— 2 926 200**
10. Edustustot	(030)	8 570 000
10. Kiinteistöjen käyttö ja kunnossapito (arviomääräraha), lisäystä		5 000 000
20. Matkat ja muutot (arviomääräraha), lisäystä		1 200 000
88. Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		2 370 000

30. **Kansainvälinen kehitysyhteistyö**	(040)	— 15 500 000
66. Kansainvälisten järjestöjen kautta ohjattava kehitysapu (siirtomääräraha), vähennystä		— 5 500 000
68. Kehitysluotot (arviomääräraha), vähennystä		— 10 000 000
99. **Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot**	(030)	4 003 800
50. Eräät valtionavut, lisäystä		76 800
66. Eräät jäsenmaksut ja maksuosuudet (arviomääräraha), lisäystä		3 927 000

Pääluokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		**5 958 400**
45. **Eräät oikeudenhoitomenot**	(090)	4 720 000
30. Yleinen oikeusaputoiminta (arviomääräraha), lisäystä		2 720 000
50. Maksuton oikeudenkäynti (arviomääräraha), lisäystä		2 000 000
47. **Ulosottovirastot**	(090)	1 000 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		1 000 000
50. **Vankeinhoitolaitos**	(100)	238 400
51. Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle muun kriminaalihuoltotyön suorittamiseen, lisäystä		238 400

Pääluokka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		**8 542 700**
05. **Lääninhallitukset**	(050)	1 815 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		1 815 000
06. **Väestörekisterikeskus**	(050)	350 000
27. Automaattinen tietojenkäsittely, lisäystä		350 000

10. **Asuntohallitus**	(510)	**140 000**
27. Automaattinen tietojenkäsittely, lisäystä		140 000
14. **Asumistuki**	(510)	**— 20 000 000**
54. Asumistuki (arviomääräraha), vähennystä		— 20 000 000
53. **Paikallispoliisi**	(080)	**3 054 700**
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		4 700
09. Poliisipiirien neuvottelukunnat, lisäystä		100 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		2 950 000
54. **Keskusrikospoliisi**	(080)	**950 000**
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		800 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		150 000
56. **Suojelupoliisi**	(080)	**35 000**
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		35 000
58. **Liikkuva poliisi**	(080)	**765 000**
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		765 000
60. **Poliisikoulutus**	(080)	**730 000**
21. Oppilaiden huolto (arviomääräraha), lisäystä		730 000
69. **Muut poliisimenot**	(080)	**5 153 000**
21. Vankien ja pidätettyjen kuljetus ja huolto (arviomääräraha), lisäystä		450 000
23. Oikeuslääkeopilliset tutkimukset (arviomääräraha), lisäystä		1 600 000
24. Päihtyneiden selviämisasemat, lisäystä		103 000
70. Kaluston ja välineiden hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		3 000 000
70. **Kaavoitus- ja rakennustoimi**	(520)	**100 000**
21. Alueiden käytön suunnittelua koskeva tutkimus- ja kehittämistoiminta, lisäystä		100 000
73. **Ympäristönsuojelu**	(050)	**150 000**
25. Ympäristötutkimukset ja -selvitykset (siirtomääräraha), lisäystä		150 000

80. Palo- ja pelastustoimi, väestönsuojelu sekä pelastuspalvelu .... (110)		**— 7 850 000**
21. Eräät palo- ja pelastustoimen menot, lisäystä		150 000
31. Valtionosuus aluehälytyskeskusten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä		— 3 000 000
32. Valtionosuus kunnan muun palo- ja pelastustoimen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä		— 5 000 000
90. Rajavartiolaitos ..... (120)		**23 150 000**
70. Kaluston ja välineiden hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä ..		22 000 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		1 150 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		**267 549 000**
01. Puolustusministeriö ..... (150)		**100 000**
09. Pysyvät toimikunnat, lisäystä		20 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä		80 000
12. Puolustusvoimien muut palkkausmenot ..... (160)		**75 400 000**
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		75 400 000
20. Perushankintamenot ..... (160)		**51 000 000**
18. Perushankinnat, kokeilu- ja kehittämistyöt (siirtomääräraha), lisäystä		51 000 000
25. Varustuksen uusinta- ja käyttömenot ..... (160)		**60 520 000**
16. Uusinta (siirtomääräraha), lisäystä		60 520 000
27. Kiinteistömenot ..... (160)		**15 600 000**
74. Uudisrakennukset ja peruskorjaukset (siirtomääräraha), lisäystä ..		15 600 000
30. Kansainvälinen rauhanturvaamistyö ..... (030)		**64 029 000**
22. Suomalaiset valvontajoukot (siirtomääräraha)		64 029 000

90. **Puolustusministeriön alainen teollisuus- ja liiketoiminta** ..... (150)

74. Teollisuuslaitosten rakennustyöt (siirtomääräraha), lisäystä 900 000
Sijoitusmenot: 900 000

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA 847 838 300

07. **Eläkkeet** ..... (950) **88 000**

06. Ylimääräiset eläkkeet (arviomääräraha), lisäystä 88 000

28. **Verotoimistot** ..... (020) **— 6 700 000**

29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), vähennystä ..... — 6 700 000

36. **Muut verotusmenot** ..... (020) **2 500 000**

22. Korvaukset posti- ja telelaitokselle (arviomääräraha), lisäystä 2 500 000

37. **Eräät hinnanerokorvaukset** ..... (670) **835 000 000**

40. Eräiden valmisteverolakien mukaiset hinnanerokorvaukset (arviomääräraha), lisäystä 835 000 000

40. **Tullilaitos** ..... (020) **50 000**

74. Tullitalojen rakentaminen (siirtomääräraha), lisäystä 50 000

65. **Otaniemen valtionalue** ..... (050) **200 000**

13. Rakennusten kunnossapito (siirtomääräraha), lisäystä 200 000

80. **Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot** ..... (990) **18 480 300**

02. Eräät muut palkat ja palkkiot (arviomääräraha), lisäystä 310 300
60. Valtion osuus erorahastosta johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä 1 670 000
95. Lakiin tai asetukseen perustuvat menot, joita varten menoarvioon ei ole erikseen merkitty määrärahaa (arviomääräraha), lisäystä .. 16 500 000

82. **Valtion investointirahasto** ..... (840) **— 7 000 000**

61. Korvaus valtion investointirahastolle (arviomääräraha), vähennystä — 7 000 000

83. **Kansainvälinen Jälleenrakennuspankki** ..... (040) 3 120 000

66. Osuus Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin osakepääoman korottamisesta (arviomääräraha), lisäystä 3 120 000

85. **Kansainväliset rahoitusyhteisöt** ..... (040) 2 100 000

67. Osuus Latinalaisen Amerikan kehityspankin alueen ulkopuolisten maiden pääoman ja erityisrahaston varojen korottamisesta (arviomääräraha), lisäystä 2 100 000

94. **Valtion ravitsemiskeskus** ..... (050)

29. Käyttömenot (arviomääräraha), lisäystä 8 000 000

Käyttömenot: 8 000 000

Pääluokka 29

29. OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA 162 059 500

10. **Valtion korkeakoulut** ..... (240) 6 123 000

21. Muut opetus- ja tutkimusmenot (siirtomääräraha), lisäystä 600 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä 700 000
70. Tutkimus- ja opetusvälineiden sekä kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä 3 740 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä 1 083 000

37. **Muut korkeakoulumenot** ..... (240) 5 000 000

52. Valtionavustus korkeakouluopiskelijoiden ruokailukustannusten alentamiseen (arviomääräraha), lisäystä 5 000 000

42. **Eräät valtion oppilaitokset** ..... (220) 100 000

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha) 100 000

43. **Kunnalliset ja yksityiset oppikoulut** ..... (220) 38 128 000

30. Valtionosuus kunnallisten ja yksityisten oppikoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä 38 128 000

44. **Oppikoulujen yhteiset menot** ..... (220) 85 000

29. Muut kulutusmenot, lisäystä 85 000

46. **Peruskoulujen valtionapu**	(220)	**48 527 000**
30. Valtionosuus peruskoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		48 527 000
56. **Kirjastotoimi**	(280)	**16 235 000**
30. Valtionosuus yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		16 235 000
57. **Yhteiskunnallinen sivistystyö**	(250)	**25 289 500**
51. Valtionosuus ja -avustus kansalais- ja työväenopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		25 289 500
58. **Näkövammaisten kirjasto**	(280)	**440 000**
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		440 000
63. **Valtion maatalousoppilaitokset**	(230)	**2 950 000**
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		1 500 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		1 450 000
72. **Valtion metsäopetus**	(230)	**50 000**
26. Opettajien valmistus, lisäystä		50 000
76. **Valtion tekniliset oppilaitokset**	(230)	**230 000**
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		230 000
81. **Kunnalliset ja yksityiset kotitalousoppilaitokset**	(230)	—
33. Valtionavustus kunnallisten kotitalousoppilaitosten koneiden ja kaluston perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha), vähennystä		— 550 000
53. Valtionavustus yksityisten kotitalousoppilaitosten koneiden ja kaluston perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha), lisäystä		550 000
83. **Terveydenhuoltoalan oppilaitokset**	(230)	**7 500 000**
21. Oppilashuolto (arviomääräraha), lisäystä		5 600 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		1 900 000

90. **Taiteen tukeminen** ..... (290)		**7 975 000**
52. Raha-arpajaisten voittovarat taiteen tukemiseen (arviomääräraha), vähennystä		— 10 275 000
53. Veikkausvoittovarat taiteen tukemiseen (arviomääräraha), lisäystä		8 250 000
54. Musiikkioppilaitosten valtionapu, lisäystä		10 000 000
91. **Urheilun ja nuorisonkasvatustyön tukeminen** ..... (300)		**2 025 000**
50. Veikkausvoittovarat urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen (arviomääräraha), lisäystä		6 750 000
55. Raha-arpajaisten voittovarat urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen (arviomääräraha), vähennystä		— 4 725 000
98. **Kansainvälinen yhteistyö** ..... (030)		**1 167 000**
23. Kansainvälisistä järjestöistä aiheutuvat menot, lisäystä		150 000
24. Suomen osuus pohjoismaisesta kulttuuriyhteistyöstä aiheutuvista menoista, lisäystä		522 000
50. Eräät valtionavut (arviomääräraha), lisäystä		80 000
66. Osallistuminen Haaparannassa sijaitsevan Ruotsin-suomalaisten kansankorkeakoulun rakennushankkeen rahoitukseen (siirtomääräraha)		415 000
99. **Opetusministeriön hallinnonalan muut menot** ..... (210)		**235 000**
25. Eräiden teosten laatiminen (siirtomääräraha), lisäystä		235 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	**139 917 900**
17. **Valtion hevosjalostuslaitos** ..... (660)	**950 000**
88. Maan hankkiminen (siirtomääräraha)	950 000
29. **Valtion viljavarasto** ..... (670)	**2 500 000**
64. Viljan ja nurmikasvien siementen varmuusvarastoinnista aiheutuvien kustannusten korvaaminen (arviomääräraha), lisäystä	2 500 000
30. **Maatalouden neuvontatyön tukeminen** ..... (670)	**— 744 800**
40. Maanviljelyn, maatalouden rakennustoiminnan ja karjatalouden tukeminen, lisäystä	127 900

41.	Karjanjalostuksen ja sikatalouden tukeminen, lisäystä	16 800
42.	Lampaanjalostuksen tukeminen, lisäystä	12 800
43.	Siipikarjatalouden tukeminen, lisäystä	15 900
45.	Hevostalouden edistäminen vedonlyönnistä hevoskilpailuissa kertyvillä varoilla (arviomääräraha), vähennystä	— 950 000
46.	Kerhotoiminnan tukeminen, lisäystä	25 800
49.	Muu neuvontatyön tukeminen, lisäystä	6 000

31.	**Maatalouden hintatuki**	(670)	**44 000 000**
40.	Eräät maataloustuotteiden tasausvarastointimenot (siirtomääräraha)		2 000 000
41.	Maataloustuotteiden markkinoinnin edistäminen sekä markkinoinnin ja maatalouden hintatason vakaannuttaminen (arviomääräraha), lisäystä		29 300 000
42.	Viljelmäkoon mukaan maksettava hintapoliittinen tuki (siirtomääräraha), vähennystä		— 8 900 000
43.	Muu maatalouden hintapoliittinen tuki (siirtomääräraha), vähennystä		— 10 000 000
44.	Sokerintuotannon tukeminen (arviomääräraha), lisäystä		19 600 000
49.	Leipäviljan tuotantopalkkio (arviomääräraha)		12 000 000
32.	**Muu maatalouden tukeminen ja rationalisointi**	(670)	**— 16 000 000**
46.	Satovahinkojen johdosta myönnettävien korkotukilainojen menot (arviomääräraha), vähennystä		— 16 000 000
33.	**Eräät ylituotannon supistamista tarkoittavat menot**	(670)	**— 12 000 000**
42.	Tuotannonmuutoskorvaukset (siirtomääräraha), vähennystä		— 7 000 000
49.	Kananmunatuotannon rajoittamisesta aiheutuvat menot (siirtomääräraha), vähennystä		— 5 000 000
38.	**Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos**	(690)	**225 000**
21.	Koe-eläinten hankinta (siirtomääräraha)		200 000
75.	Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		25 000
40.	**Vesihallinto**	(540)	**5 920 000**
43.	Korvaukset Kymijoen Pyhäjärven poikkeusjuoksutuksista		920 000
45.	Korvaukset vuosien 1981 ja 1982 tulvavahingoista (siirtomääräraha)		5 000 000
58.	**Yksityismetsätalous**	(680)	**8 897 700**
40.	Valtionapu metsänparannustöiden yleismenoihin, lisäystä		300 700
41.	Valtionapu keskusmetsälautakunnille, lisäystä		245 000

42. Valtionapu piirimetsälautakunnille, lisäystä		2 852 000
43. Eräät Pohjois-Suomen myrskyvahingoista aiheutuneet menot (siirtomääräraha)		1 000 000
83. Metsänparannuslainat (siirtomääräraha), lisäystä		4 500 000
70. Maatalouden tutkimuskeskus (660)		**1 170 000**
27. Maataloudelliset yhteistutkimukset (siirtomääräraha), lisäystä		250 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		920 000
95. Metsähallituksen metsät (680)		
21. Puutavaran hankinta ja myynti (arviomääräraha), lisäystä	66 000 000	
Käyttömenot: 66 000 000		
88. Maan hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		105 000 000
Sijoitusmenot: 105 000 000		
96. Metsäntutkimuslaitoksen metsät (680)		
21. Metsien hoito (siirtomääräraha), lisäystä	80 000	
Käyttömenot: 80 000		

Pääluokka 31

31. LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA		**42 273 400**
01. Liikenneministeriö (710)		**1 358 000**
24. Kansainvälinen yhteistyö (arviomääräraha), lisäystä		450 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		908 000
20. Tie- ja vesirakennushallinto (720)		**16 470 000**
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		16 470 000
24. Tiet (720)		**— 4 000 000**
35. Kunnille suoritettavasta katumaksusta annetun lain mukaiset korvaukset (arviomääräraha), vähennystä		— 4 000 000
27. Vesitiet (730)		**590 000**
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		590 000

40. **Autorekisterikeskus** ..... (720)		6 628 600
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		5 628 600
22. Tunnusmerkkikilpien hankinnat (arviomääräraha), lisäystä		1 000 000
47. **Ilmailuhallinto** ..... (740)		1 400 000
14. Kunnossapito- ja käyttömenot (siirtomääräraha), lisäystä		1 200 000
41. Valtionapu eräiden lentokenttien rakentamiseen ja ylläpitoon, lisäystä		200 000
50. **Ilmatieteen laitos** ..... (830)		380 000
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		380 000
55. **Eräät tietoliikennekorvaukset ja -avustukset** ..... (760)		2 000 000
42. Lehdistön yleinen kuljetustuki, lisäystä		2 000 000
56. **Korvaukset posti- ja telelaitokselle valtion virkalähetyksistä** ... (050)		4 000 000
24. Korvaus posti- ja telelaitokselle valtion viranomaisten lähettämistä erityispalveluina toimitettavista virkalähetyksistä ja postiennakkolähetyksistä (arviomääräraha), lisäystä		4 000 000
90. **Valtionrautatiet** ..... (750)		
60. Siirto valtionrautateiden uudistusrahastoon, lisäystä		11 572 800
Siirto uudistusrahastoon: 11 572 800		
94. **Posti- ja telelaitos** ..... (760)		
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	18 500 000	
05. Eläkkeet (arviomääräraha), lisäystä	6 000 000	
12. Moottoriajoneuvojen ja postivaunujen käyttö ja kunnossapito sekä autovarikkotoiminta (arviomääräraha), lisäystä	12 000 000	
29. Muut käyttömenot (arviomääräraha), lisäystä	9 500 000	
Käyttömenot: 46 000 000		
60. Siirto posti- ja telelaitoksen uudistusrahastoon, lisäystä		1 874 000
Siirto uudistusrahastoon: 1 874 000		

95. **Posti- ja telelaitoksen konepajat** ..... (760)

22. Turun Asennuspaja (arviomääräraha), lisäystä .. 2 000 000
23. Keskusautokorjaamo (arviomääräraha), lisäystä .. 1 500 000

Käyttömenot: 3 500 000

Pääluokka 32

32. KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	**24 812 300**
02. **Teollisuuspiirit** ..... (810)	**450 000**
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	450 000
06. **Varmuusvarastointi** ..... (170)	**— 24 000 000**
41. Korkotuki turvavarastojen perustamiseen ja ylläpitämiseen (arviomääräraha)	— 4 000 000
60. Siirto varmuusvarastorahastoon, vähennystä	— 15 000 000
61. Korvaukset varmuusvarastorahastolle (arviomääräraha), vähennystä	— 5 000 000
10. **Merenkulkulaitos** ..... (730)	**17 191 300**
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	11 041 300
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	6 150 000
34. **Lisenssivirasto** ..... (820)	**1 000**
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä	1 000
40. **Geologinen tutkimuslaitos** ..... (830)	**250 000**
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	250 000
42. **Valtion teknillinen tutkimuskeskus** ..... (830)	**1 850 000**
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä	1 850 000
50. **Teollisuuden edistäminen** ..... (850)	**19 800 000**
46. Valtionapu Pohjois-Suomen myrskytuhoalueen puunkorjuuta varten (siirtomääräraha)	19 800 000

60. **Ulkomaankaupan edistäminen**	(880)	**120 000**
45. Valtionavustus Suomen Ulkomaankauppaliitto r.y:lle, lisäystä		120 000
70. **Kehitysalueiden teollisuuden edistäminen**	(850)	**9 150 000**
45. Eräiden kehitysalueilla sijaitsevien hankkeiden korkotuki (arviomääräraha), lisäystä		9 150 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA		**121 189 000**
01. **Sosiaali- ja terveysministeriö**	(400)	**95 000**
22. Kehittämistoiminta, lisäystä		95 000
15. **Perhekustannusten tasaus**	(410)	**19 000 000**
31. Valtionosuus kunnille elatustuesta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		19 000 000
17. **Yleinen perhe-eläke**	(410)	**— 9 000 000**
50. Yleinen perhe-eläke (arviomääräraha), vähennystä		— 9 000 000
20. **Vanhuus- ja työkyvyttömyysvakuutus**	(410)	**21 000 000**
60. Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä		21 000 000
21. **Sotilasvammakorvaukset ja sotaeläkkeet**	(410)	**— 10 000 000**
52. Rintamasotilaseläkkeet ja asumistuki (arviomääräraha), vähennystä		— 10 000 000
23. **Asevelvollisten ja heidän omaistensa avustaminen**	(410)	**13 000 000**
50. Sotilasavustukset (arviomääräraha), lisäystä		13 000 000

38. **Lasten päivähoito**	(420)	**56 000 000**
30. Valtionosuus kunnille lasten päiväkotien käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		21 000 000
31. Valtionosuus kunnille ohjatusta perhepäivähoidosta aiheutuviin käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		35 000 000
41. **Lasten ja nuorten kasvatus ja huolto**	(420)	**325 000**
54. Valtionavustus yksityisten koulukotien rakentamiseen (siirtomääräraha), lisäystä		325 000
44. **Invalidihuolto**	(420)	**25 000 000**
54. Valtion korvaus yksilöllisen invalidihuollon kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		25 000 000
46. **Kunnallinen kehitysvammaisten erityishuolto**	(420)	**19 000 000**
30. Valtionosuus kunnallisen kehitysvammaisten erityishuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		19 000 000
53. **Valtion päihdehuoltolat**	(420)	**80 000**
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		80 000
56. **Kodinhoitotoiminta**	(420)	**— 7 966 000**
30. Valtionosuus kunnille kodinhoitajien toiminnasta aiheutuviin käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		34 000
32. Valtionosuus kunnille kotiavustajatoiminnasta aiheutuviin käyttökustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä		— 8 000 000
63. **Valtion sairaalat**	(360)	**1 000 000**
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		1 000 000
72. **Keskussairaaloiden rakentaminen**	(360)	**200 000**
74. Keskussairaaloiden rakentaminen (siirtomääräraha)		200 000
75. **Kunnallinen kansanterveystyö**	(350)	**— 2 000 000**
30. Valtionosuus kunnille terveyskeskusten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä		— 10 000 000
35. Valtion korvaus terveyskeskuksille eräiden potilaiden hoitoon (arviomääräraha), lisäystä		1 000 000
37. Valtion korvaus eräiden tautien vastustamisesta ja hoidosta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		7 000 000

76. **Kunnallinen erikoissairaanhoito**	(360)	— 14 400 000
30. Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoitolaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä		— 20 000 000
34. Valtion maksuosuus yliopistollisten keskussairaaloiden perustamiskustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		5 600 000
80. **Yksityinen erikoissairaanhoito**	(360)	855 000
52. Valtionapu kaatumatautisten hoitolaitosten perustamiskustannuksiin, lisäystä		855 000
99. **Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut menot**	(400)	9 000 000
52. Valtion osuus työnantajille eräisiin merimiesten matkakustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		2 000 000
55. Valtionavustus Urho Kekkosen Kuntoinstituuttisäätiön tutkimuslaitoksen rakentamiseen (siirtomääräraha), lisäystä		2 000 000
57. Valtionapu pakolaisten asuntoasioiden hoitamiseksi (siirtomääräraha)		5 000 000

Pääluokka 34

34. TYÖVOIMAMINISTERIÖN HALLINNONALA		**10 711 700**
01. **Työvoimaministeriö**	(610)	**589 000**
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		554 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä		35 000
06. **Työvoima-asiain piiri- ja paikallishallinto**	(620)	**12 000**
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä		12 000
89. **Palkkaturva**	(410)	**10 100 000**
50. Palkkaturva (arviomääräraha), lisäystä		10 100 000
99. **Työvoimaministeriön hallinnonalan muut menot**	(610)	**10 700**
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		10 700

Pääluokka 35

35. VALTIONVELKA		**169 411 500**
01. Kotimaisen velan korko	(910)	**31 040 200**
90. Kotimaisen pitkäaikaisen velan korko (arviomääräraha), lisäystä		55 040 200
92. Kotimaisen lyhytaikaisen velan korko (arviomääräraha), vähennystä		— 24 000 000
03. Ulkomaisen velan korko	(910)	**87 265 600**
90. Ulkomaisen pitkäaikaisen velan korko (arviomääräraha), lisäystä		87 265 600
05. Kotimaisen velan kuoletus	(910)	**— 12 000 000**
90. Kotimaisen pitkäaikaisen velan kuoletus (arviomääräraha), vähennystä		— 12 000 000
07. Ulkomaisen velan kuoletus	(910)	**63 105 700**
90. Ulkomaisen pitkäaikaisen velan kuoletus (arviomääräraha), lisäystä		33 105 700
91. Ulkomaisen lyhytaikaisen velan kuoletus (arviomääräraha), lisäystä		30 000 000

Lisäys menoihin: 1 799 259 500

Lisäksi ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi oikeuttaa Valtioneuvoston edellä mainittujen menojen suorittamiseen käyttämään valtiolle vuoden 1982 aikana kertyviä tuloja.

Helsingissä 26 päivänä marraskuuta 1982

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Ahti Pekkala*